

Στο σχέδιο νόμου « Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης»

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου εισάγεται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης» (εφεξής «Κώδικας»). Η υιοθέτηση του Κώδικα κατέστη αναγκαία καθώς το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, όπως είναι σήμερα διαμορφωμένο, θεωρείται μεν πλήρες και ανταποκρινόμενο, στις περισσότερες περιπτώσεις, στις ανάγκες των πολιτών τρίτων χωρών, ωστόσο είναι εξαιρετικά διασπασμένο. Οι διατάξεις του βασικού νόμου 3386/2005 έχουν σε μεγάλο βαθμό τροποποιηθεί, συμπληρωθεί ή αντικατασταθεί, ενώ μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που ενσωματώνουν τις κοινοτικές Οδηγίες, μεγάλες ενότητες άρθρων του έχουν καταργηθεί. Επιπλέον, η πρόβλεψη έκδοσης Υπουργικών Αποφάσεων για τη ρύθμιση ζητημάτων εφαρμογής του νόμου, η οποία αποσκοπούσε στην καλύτερη αποτελεσματικότητα, την ταχύτητα ρύθμισης των θεμάτων και στην ευελιξία, εν τέλει απέβη ιδιαίτερα γραφειοκρατική, αφού στη διάρκεια ισχύος του νόμου εκδόθηκε μεγάλος αριθμός τέτοιων αποφάσεων που προκάλεσε δυσλειτουργίες και μεταβολές στο ήδη υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.

Ενόψει των παραπάνω και με διαπιστωμένη επίσης την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για την αντιμετώπιση δυσλειτουργιών του θεσμικού πλαισίου, οι οποίες είτε διαπιστώθηκαν κατά το τελευταίο χρονικό διάστημα είτε οφείλονται σε μεταβολές ή διαφορετική προσέγγιση θεμάτων που ρυθμίζονται ή σχετίζονται με την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας, καθιστούν αναγκαία όχι μόνο την κωδικοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας και την έκδοση Κώδικα Μετανάστευσης, αλλά και ορισμένες στοχευμένες και απαραίτητες παρεμβάσεις στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, ώστε να καταστεί περισσότερο ορθολογικό, λειτουργικό και περισσότερο συμβατό με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της χώρας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί.

Ο Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης, έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος από την Επιτροπή που συγκροτήθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 24 του ν. 4151/2013 (ΦΕΚ Α'103), με την υπ' αριθμ. 28138/2013 (ΦΕΚ Β'1522) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με τον Κώδικα επιτυγχάνεται α) η συγκέντρωση και συστηματοποίηση των συναφών διατάξεων της μεταναστευτικής νομοθεσίας, γεγονός που συμβάλλει στην ευκολότερη κατανόηση του σχετικού νομικού πλαισίου από τον κάθε ενδιαφερόμενο, στην κατοχύρωση και ενίσχυση δικαιωμάτων, αλλά και στη διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών, β) στοχευμένες παρεμβάσεις που τροποποιούν το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο σε κρίσιμης σημασίας ζητήματα όπως η προώθηση των υπηρεσιών μιας στάσης, η απλοποίηση διαδικασιών και ο περιορισμός του αριθμού των τύπων άδειας διαμονής που μειώνει το λειτουργικό κόστος των υπηρεσιών, η επανεξέταση των όρων πρόσβασης στην αγορά εργασίας και η καλλιέργεια φιλικού κλίματος για επενδύσεις από πολίτες τρίτων χωρών, η προώθηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος για τους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν μακροχρόνια στην Ελλάδα και η υιοθέτηση ενός ειδικού ενοίκου καθεστώτος διαμονής για τη «δεύτερη γενιά».

Ειδικότερα: Ο Κώδικας Μετανάστευσης έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις αρχές, διαδικασίες και μέσα καλής νομοθέτησης όπως προβλέπει ο ν. 4048/2012 (ΦΕΚ Α'34), ιδίως όσον αφορά την ταξινόμηση των ισχυουσών διατάξεων και την απαλοιφή εκείνων που έχουν απολέσει πλέον το αντικείμενο εφαρμογής τους. Στον Κώδικα ενσωματώνονται οι ρυθμίσεις του ν.3386/2005 και άλλων 19 τροποποιητικών νομοθετικών παρεμβάσεων, 6 προεδρικών διαταγμάτων, ενώ γίνεται προσπάθεια περιορισμού του απαιτούμενου αριθμού εφαρμοστικών υπουργικών αποφάσεων οι οποίες στο πλαίσιο του ν.3386/2005 είχαν φθάσει στον αριθμό των 42.

Σχετικά με τις ουσιαστικές παρεμβάσεις στο πεδίο της υφιστάμενης νομοθεσίας αυτές κινούνται σε τέσσερις άξονες:

Ο πρώτος άξονας αφορά την απλοποίηση των διαδικασιών. Στόχος των παρεμβάσεων είναι η μείωση του λειτουργικού και διοικητικού φόρτου και κόστους, η καλύτερη εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων και η διευκόλυνση των υπηρεσιών. Αυτό επιτυγχάνεται με την λειτουργία των υπηρεσιών μιας στάσης και την απεμπλοκή των δήμων από τη διαδικασία αδειοδότησης της διαμονής, με τη μείωση των τύπων άδειας διαμονής από 50 σε 20, με την αύξηση της διάρκειας της

τακτικής άδειας διαμονής από ετήσια σε διετή (αρχική άδεια) και από διετή σε τριετή (ανανέωση), με την αποσαφήνιση των διαδικασιών επίδοσης των διοικητικών αποφάσεων, με την καθιέρωση ειδικής διαδικασίας εκτίμησης των λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας εντός συγκεκριμένης προθεσμίας κ.α.

Ο δεύτερος άξονας αφορά την επανεξέταση των όρων πρόσβασης στην αγορά εργασίας και την καλλιέργεια φιλικού κλίματος για επενδύσεις από πολίτες τρίτων χωρών. Στόχος είναι ο αποτελεσματικότερος και συνολικότερος έλεγχος της αγοράς εργασίας σε συνάρτηση με τις σημερινές συνθήκες και τις πραγματικές ανάγκες επιμέρους κλάδων αλλά και ευρύτερα της εθνικής οικονομίας, αλλά και η υποβοήθηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος φυσικών και νομικών προσώπων με έδρα στο εξωτερικό. Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με την υιοθέτηση ενός νέου περισσότερο συνεκτικού και ευέλικτου συστήματος μετακλήσεων εργαζομένων το οποίο σχεδιάζεται σε κεντρικό επίπεδο και επιτρέπει στις αρμόδιες εθνικές αρχές να ελέγχουν τη ροή εισόδου νέων μετακαλούμενων εργαζομένων σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και ευρύτερα της οικονομίας. Ταυτόχρονα, υιοθετούνται ειδικές και ευνοϊκού χαρακτήρα ρυθμίσεις ταχείας διεκπεραίωσης (fast track) για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στο πλαίσιο πραγματοποίησης ξένων επενδύσεων, ενώ επιχειρείται και η τόνωση της εγχώριας κτηματογοράς με τις ρυθμίσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών που αποκτούν ακίνητα στην Ελλάδα ύψους τουλάχιστον 250.000 ευρώ. Στον ίδιο άξονα εντάσσονται τέλος ρυθμίσεις που αποσκοπούν στον περιορισμό της απώλειας της νόμιμης διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που έχουν κατ' αρχήν μακροχρόνια νόμιμη διαμονή στη χώρα και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, με στόχο την καταπολέμηση άτυπων μορφών άτυπης απασχόλησης και την αποφυγή πιέσεων για προγράμματα νομιμοποίησης ή επαναφοράς στη νομιμότητα. Αυτό επιτυγχάνεται i) με την αύξηση της χρονικής ισχύος των αδειών διαμονής, η οποία όπως έχει ήδη επισημανθεί συμβάλλει επίσης σημαντικά και στην απλούστευση των διαδικασιών και στην εξοικονόμηση ανθρώπινων και υλικοτεχνικών πόρων και ii) με την αναμόρφωση του πλαισίου που διέπει την ανανέωση της άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία και την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Ο τρίτος άξονας αφορά στη μεταβολή των όρων και των προϋποθέσεων πρόσβασης σε μακροχρόνιους τίτλους διαμονής, με στόχο την προώθηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος έναντι των αδειών διαμονής δεκαετούς διάρκειας. Μια άδεια διαμονής, η οποία, πέραν των αυξημένων δικαιωμάτων και της ίσης μεταχείρισης σε σειρά πεδίων της κοινωνικής και οικονομικής ζωής που συνεπάγεται για τους κατόχους της και τον ενταξιακό της προσανατολισμό, παρέχει σε αυτούς και τη δυνατότητα να κάνουν χρήση, εφόσον το επιθυμούν, του δικαιώματος της κινητικότητας και να μεταβούν σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται ιδίως με τους εξής τρόπους:

i) με τη διατήρηση μεν της άδειας δεκαετούς διάρκειας για όσους μακροχρόνια διαμένοντες (δεκαετία νόμιμης διαμονής, κατά την τελευταία δωδεκαετία, στη χώρα) δεν επιθυμούν ή αδυνατούν να αξιοποιήσουν τις προβλέψεις για την άδεια επί μακρόν διαμένοντος, αλλά με την κατάργηση της αυτοδίκαιης ανανέωσής της. Στο πλαίσιο αυτό η ανανέωση της άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας μπορεί πλέον να διενεργείται κατ' αρχήν μόνο με τους όρους και τις διαδικασίες της άδειας του επί μακρόν διαμένοντος. Εάν δεν πληρούνται οι συγκεκριμένοι όροι, ο πολίτης τρίτης χώρας, μεταπίπτει σε καθεστώς τριετούς διαμονής, εφόσον, σε κάθε περίπτωση πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οι οποίες αποδεικνύουν ότι είναι οικονομικά ενεργός, συνεχίζει να διαμένει στην Ελλάδα και δεν αποτελεί υπέρμετρο βάρος για τα εθνικά συστήματα υγείας και πρόνοιας και

ii) Με την καθιέρωση τεκμηρίων πλήρωσης των όρων ένταξης από πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με την Ελλάδα και την ελληνική κοινωνία, όπως λ.χ. η οικογενειακή σχέση με Έλληνα πολίτη για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών και γενικότερα η μακρόχρονη συνεχής νόμιμη διαμονή στη χώρα.

iii) με την μεταβολή προς το ευνοϊκότερο των εισοδηματικών κριτηρίων για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος.

Ειδικότερα:

Ο Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του σχεδίου νόμου αποτελείται από τρία μέρη και συνολικά 141 άρθρα. Το πρώτο μέρος ρυθμίζει τη διέλευση προσώπων από τα σύνορα και τη διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια.

Το πρώτο μέρος του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης αποτελείται από 8 κεφάλαια και περιλαμβάνει τα άρθρα 1 έως 31. Το πρώτο κεφάλαιο περιέχει γενικές διατάξεις (άρθρα 1 και 2). Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις για τη διαδικασία εισόδου και εξόδου από τη χώρα (άρθρα 3 έως 5). Το τρίτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με το δικαίωμα διαμονής και τις προβλεπόμενες διοικητικές διατυπώσεις (άρθρα 6 έως 10). Το τέταρτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τη διαμονή για εργασία και άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας (άρθρα 11 έως 18). Το πέμπτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς και άλλους λόγους (άρθρα 19 έως 21). Το έκτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις κυρώσεις (άρθρα 22 έως 24). Το έβδομο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με την ανάκληση άδειας διαμονής και τις διαδικαστικές εγγυήσεις (άρθρα 25 και 26), ενώ το όγδοο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με υποχρεώσεις υπηρεσιών, υπαλλήλων, συμβολαιογράφων, εργοδοτών, μεταφορέων κ.α. (άρθρα 27 έως 31).

Το δεύτερο μέρος του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης αποτελείται από 6 τμήματα και περιλαμβάνει τα άρθρα 32 έως 128. Το πρώτο τμήμα περιέχει τις ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την εθελοντική υπηρεσία και άλλες διατάξεις σύμφωνα με την οδηγία 2004/114 ΕΚ (άρθρα 32 έως 49). Το δεύτερο τμήμα περιέχει τις ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών - θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών σύμφωνα με την οδηγία 2004/81/ΕΚ (άρθρα 50 έως 57). Το τρίτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για την ειδική διαδικασία εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας σύμφωνα με την οδηγία 2005/71/ΕΚ (άρθρα 58 έως 69). Το τέταρτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών για οικογενειακή σύμφωνα με την οδηγία 2003/86/ΕΚ και ρυθμίσεις για τα μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη (άρθρα 70 έως 88). Το πέμπτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες σύμφωνα με την οδηγία 2003/109/ΕΚ της 25ης Νοεμβρίου 2003, καθώς και ρυθμίσεις προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 2011/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2011 που τροποποιεί την οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας (άρθρο 89 έως 109). Το έκτο τμήμα περιέχει ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης σύμφωνα με την οδηγία 2009/50/ΕΚ (άρθρο 110 έως 128). Το τρίτο μέρος του Κώδικα Μετανάστευσης αποτελείται από τρία κεφάλαια και περιλαμβάνει τα άρθρα 129 έως 139. Το πρώτο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις για την κοινωνική ένταξη (άρθρο 129). Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει ρυθμίσεις οργανωτικού χαρακτήρα (άρθρο 130 έως 138). Το τρίτο κεφάλαιο περιέχει μεταβατικές ρυθμίσεις (άρθρο 139). Πιο συγκεκριμένα:

Στο άρθρο 1 περιέχονται οι ορισμοί που προσδιορίζουν τόσο το περιεχόμενο των εννοιών του Κώδικα, όσο και τα όρια ερμηνείας των σχετικών ρυθμίσεων.

Στο άρθρο 2 καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Κώδικα και ορίζεται ότι οι διατάξεις του Κώδικα αυτού δεν έχουν εφαρμογή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά επιμέρους διατάξεις του, στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων: α) στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β. στους

Ο τέταρτος άξονας αφορά στη διασφάλιση της νομιμότητας της διαμονής της «δεύτερης γενιάς». Η διασφάλιση της νομιμότητας της διαμονής για τη «δεύτερη γενιά» αντιμετωπίζεται ως ζήτημα που, πέραν των γενικών επισημάνσεων που αφορούν το σύνολο των μακροχρόνια διαμενόντων αλλοδαπών, έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και χρήζει ειδικής και ευνοϊκότερης αντιμετώπισης. Και αυτό γιατί στη συντριπτική πλειοψηφία της η «δεύτερη γενιά» έχει ελάχιστη επαφή με τη χώρα προέλευσης των γονέων τους, αντιμετωπίζει την Ελλάδα ως πατρίδα ή εν πάση περιπτώσει ως τη χώρα στην οποία θα ζήσει αυτή και τα παιδιά της, ενώ η κοινωνική της ένταξη έχει ήδη εν τοις πράγμασι επιτευχθεί σε σημαντικό βαθμό.

Με γνώμονα τα ανωτέρω και προκειμένου η «δεύτερη γενιά» να μην παραμένει δέσμια των γενικών διαδικασιών και προϋποθέσεων ανανέωσης των αδειών διαμονής, με συνέπεια να κινδυνεύει ανά πάσα στιγμή να χάσει τη νομιμότητα της διαμονής της και να εκτεθεί στο ενδεχόμενο της αναγκαστικής απομάκρυνσής της από την Ελλάδα, θεσμοθετείται μια δέσμη μέτρων που λειτουργεί ως προστατευτικό πλαίσιο και διευκολύνει την ενταξιακή της προοπτική. Σημαντικότερη εν προκειμένω είναι η ρύθμιση που προβλέπει την «άδεια της δεύτερης γενιάς» που περιέχεται στο άρθρο 109 του Κώδικα.

Ταυτόχρονα, στον Κώδικα Μετανάστευσης περιέχονται και μεταβατικού χαρακτήρα ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων που έχουν ανακύψει λόγω της οικονομικοκοινωνικής κρίσης και της αύξησης των προβλημάτων που σχετίζονται με την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετούνται μέτρα όπως η δυνατότητα ανανέωσης άδειας διαμονής με την κατοχή βιβλιαρίου υγείας και η δυνατότητα μετάβασης στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος με μειωμένα εισοδηματικά κριτήρια.

Εν κατακλείδι, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου και ιδίως με τον προτεινόμενο Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης γίνεται ένα σημαντικό βήμα για την εδραίωση μιας ολοκληρωμένης εθνικής μεταναστευτικής πολιτικής με σαφή προσανατολισμό στο πεδίο της νόμιμης μετανάστευσης. Μια μεταναστευτική πολιτική που κινείται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη νόμιμη μετανάστευση θέτοντας ταυτόχρονα τις δικές της εθνικές προτεραιότητες, οι οποίες συγκροτούνται γύρω από τον έλεγχο της αγοράς εργασίας, την υποβοήθηση των επενδυτικών προσπαθειών για την ανάπτυξη της οικονομίας, την βελτίωση των παρεχόμενων διοικητικών υπηρεσιών, τη διασφάλιση της διαμονής και των δικαιωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και την προώθηση της ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία με σεβασμό σε δικαιώματα και υποχρεώσεις και με ιδιαίτερη μέριμνα για όσους έχουν ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα και ιδίως τη δεύτερη γενιά.

Κατ' άρθρον ανάλυση

Το σχέδιο νόμου αποτελείται από εκατόν σαράντα ένα (141) άρθρα.

υπηρετούντες σε διπλωματικές και προξενικές αρχές υπαλλήλους, γ. στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, καθώς και στους αιτούντες διεθνή προστασία, δ. στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για το λόγο αυτόν και αναμένουν την έκδοση της σχετικής απόφασης, ε. στα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας.

Στο άρθρο 3 περιέχονται οι ρυθμίσεις που αφορούν τον καθορισμό των σημείων επιτρεπόμενης εισόδου-εξόδου από τη χώρα και την άσκηση του σχετικού ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές. Σύμφωνα με τις εν λόγω ρυθμίσεις ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ενεργείται από τις κατά τόπους αρμόδιες, για το σκοπό αυτόν, αστυνομικές αρχές. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο πολίτη τρίτης χώρας αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, όταν αυτή απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Στο άρθρο 4 περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με την απόρριψη αιτημάτων χορήγησης θεώρησης εισόδου, αλλά και ρυθμίσεις σχετικά με την άρνηση εισόδου σε πολίτες τρίτων χωρών. Επισημαίνεται ότι ειδικής αιτιολογίας χρήζουν οι περιπτώσεις που αναφέρονται στις ακόλουθες κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών: α. Πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση λε) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα, β. Πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ. Πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων η είσοδος, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στην Ελλάδα ζητείται κατ' εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ, δ. Δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τα μέλη της οικογένειας τους και ε. Πολίτες τρίτων χωρών, που απασχολούνται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετακινούνται στην Ελλάδα για την εκτέλεση εργασίας ή έργου, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης.

Σε περίπτωση άρνησης εισόδου από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου επιδίδεται στον πολίτη τρίτης χώρας αιτιολογημένη απόφαση η οποία αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους άρνησης και έχει τη μορφή τυποποιημένου εντύπου, (Ενιαίο έντυπο άρνησης εισόδου στα σύνορα) όπως προβλέπεται στον Κώδικα Συνόρων SCHENGEN (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006 για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα) Άρθρο 13 (2) και στο παράρτημα V όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 610/2013).

Στην παρ.5 του άρθρου 4 ορίζεται ρητά ότι δεν απαγορεύεται η είσοδος στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Επίσης, με την παρ.6 του άρθρου 4 εισάγεται διάταξη σύμφωνα με την οποία στις περιπτώσεις απαγόρευσης εισόδου του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα που είναι κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ ή βεβαίωσης υποβολής αιτήματος με πλήρη δικαιολογητικά δεν παρακρατείται το νομιμοποιητικό έγγραφο του ενδιαφερόμενου μέχρι την έκδοση απόφασης για την ανάκληση ή μη της άδειας διαμονής ή την απόρριψη εκκρεμούς αιτήματος.

Στο άρθρο 5 περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με τις προϋποθέσεις και τα απαραίτητα έγγραφα που οφείλει να κατέχει ο πολίτης τρίτης χώρας για την είσοδό του στην Ελλάδα. Στην παρ.4 του άρθρου 5 περιέχεται ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, η περίοδος ισχύος μιας χορηγηθείσας θεώρησης ή/και η επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής μπορεί να παραταθεί σύμφωνα με το άρθρο 33 του Κανονισμού 810/2009 εφόσον ο κάτοχος της θεώρησης διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης και παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ανωτέρας βίας ή ανθρωπιστικών λόγων που τον εμπόδισαν να εγκαταλείψει την επικράτεια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος της θεώρησης ή της επιτρεπόμενης διάρκειας διαμονής. Η παράταση αυτή πραγματοποιείται από τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τη σχετική παράταση θεώρησης χρεώνεται τέλος 30 ευρώ. Η παράταση των θεωρήσεων λαμβάνει τη μορφή αυτοκόλλητης θεώρησης.

Στην παρ. 7 του άρθρου 5 ορίζεται επίσης ότι η εθνική θεώρηση εισόδου εκδίδεται βάσει των αντιστοιχών για την άδεια διαμονής νομοθετικών ρυθμίσεων του παρόντος και η διάρκεια της συναρτάται, κατά περίπτωση, με εκείνη της προβλεπόμενης διαμονής.

Στο άρθρο 6 περιέχονται οι γενικές προϋποθέσεις του δικαιώματος διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών. Το δικαίωμα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του Κώδικα αυτού, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) να είναι κάτοχοι έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τη χώρα μας, β) να είναι κατ' αρχήν κάτοχοι ισχύουσας εθνικής θεώρησης εισόδου για έναν από τους λόγους του νόμου, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα, γ) να μη θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις και να μην είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων. Ως κριτήρια για τη συνδρομή των λόγων και δημόσιας τάξης και ασφάλειας, συνεκτιμώνται i) η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κακούργημα ή πλημμέλημα σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, ii) η εγγραφή στον κατάλογο ανεπιθύμητων, η οποία παύει αυτοδικαίως να ισχύει με την χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, iii) άλλοι λόγοι δημόσιας τάξης, οι οποίοι θα πρέπει να μνημονεύονται ειδικώς και αιτιολογημένα στη σχετική απόφαση, ν) ιδιαιτέρως εξαιρετικοί λόγοι, ειδικώς αιτιολογημένοι, που αφορούν σε ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, υποχρεούνται να απαντήσουν μέσα σε προθεσμία δύο μηνών. Η παράλειψη των υπηρεσιών να αποστείλουν εγκαίρως γνώμη δεν καλύπτει την έκδοση της απόφασης χορήγησης άδειας διαμονής, εκτός αν τούτο ζητηθεί ειδικώς από τις ανωτέρω υπηρεσίες, δ) να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και ε) να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς. Η ασφάλιση μπορεί να είναι και ιδιωτική, εφόσον δεν πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη Χώρα για εργασία και τα μέλη των οικογενειών τους.

Στο άρθρο 7 ορίζεται ότι πολίτης τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, οφείλει να ζητήσει ευθύς μετά την είσοδό του στη χώρα, άδεια διαμονής για τον ίδιο λόγο, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων άρθρων του παρόντος Κώδικα, εάν πληροί τις προβλεπόμενες από τον Κώδικα αυτόν προϋποθέσεις.

Στην παρ.2 του άρθρου 7 ορίζονται οι νέες μειωμένες σε αριθμό κατηγορίες αδειών διαμονής, καθώς και οι τύποι αδειών που περιλαμβάνονται σε αυτές. Πιο συγκεκριμένα καθιερώνεται α) άδεια διαμονής για εργασία και επαγγελματικούς λόγους (περιλαμβάνει τους τύπους: Α1. Εργαζόμενοι με εξαρτημένη εργασία – παροχή υπηρεσιών ή έργου, Α2. Εργαζόμενοι ειδικού σκοπού, Α3. Επενδυτική δραστηριότητα, Α4. Απασχόληση υψηλής ειδίκευσης «Μπλε κάρτα»), Β) προσωρινή διαμονή (Β1. Εποχική εργασία, Β2. Αλιεργάτες, Β3. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, Β4. Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με σκοπό την παροχή υπηρεσίας, Β5. Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας, Β6. Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού, Β7. Πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης), γ) άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς, εξαιρετικούς ή άλλους λόγους (Γ1. Ανθρωπιστικοί λόγοι, Γ2. Εξαιρετικοί λόγοι, Γ3. Δημόσιο συμφέρον, Γ4. Άλλοι λόγοι, δ) Άδεια διαμονής για σπουδές, εθελοντική εργασία, έρευνα και επαγγελματική κατάρτιση (Δ1. Σπουδές, Δ2. Εθελοντική εργασία, Δ3. Έρευνα, Δ4. Επαγγελματική κατάρτιση), ε) άδεια διαμονής για θύματα εμπορίας ανθρώπων και παράνομης διακίνησης μεταναστών, στ) άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση (ΣΤ1. Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας, ΣΤ2. Μέλη οικογένειας Έλληνα ή ομογενούς, ΣΤ3. Αυτοτελής άδεια διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας ή ομογενούς, ΣΤ4. Προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής μελών οικογένειας Έλληνα), ζ) άδεια διαμονής μακράς διάρκειας (Ζ1. Άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, Ζ2. Άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς, Ζ3. Άδεια δεκαετούς διάρκειας).

Η προσωρινή διαμονή της περίπτωσης β' δεν απαιτεί τη χορήγηση άδειας διαμονής, αλλά αρκεί η κατοχή ειδικής για την κάθε περίπτωση θεώρησης εισόδου από τις προξενικές αρχές. Με τον τρόπο αυτό αφενός οι ενδιαφερόμενοι δεν υποχρεούνται στην υποβολή σχετικού αιτήματος κατά τη διαμονή τους στη χώρα, αφετέρου μειώνεται ο διοικητικός φόρτος των αρμόδιων υπηρεσιών των αποκεντρωμένων διοικήσεων

Με την παρ.5 του άρθρου 7, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, αυξάνεται η διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής από ετήσια σε διετή και η ανανέωσή της από διετής σε τριετής.

Στην παρ.1 του άρθρου 8 ορίζεται ότι πολίτης τρίτης χώρας που επιθυμεί να αποκτήσει άδεια διαμονής στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του Κώδικα αυτού, οφείλει κατ' αρχήν, μετά την είσοδο του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου που κατά περίπτωση κατέχει, να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της.

Στην παρ.2 του άρθρου 8 ορίζεται ως υπηρεσία υποβολής των αιτημάτων χορήγησης άδειας διαμονής η υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος ή στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 4018/2011 (215 Α'). Η υποβολή των αιτήσεων για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής, η υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών και η παραλαβή της άδειας διαμονής ή της απορριπτικής απόφασης ή άλλων εγγράφων από τον οικείο φάκελο μπορεί να γίνεται είτε με αυτοπρόσωπη παρουσία του πολίτη τρίτης χώρας είτε με εκπροσώπησή του από πληρεξούσιο δικηγόρο, είτε από συζύγους, ανιόντες και ενήλικους κατιόντες.

Στην παρ.5 του άρθρου 8 προβλέπεται η χορήγηση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης με πλήρη δικαιολογητικά ετήσιας διάρκειας με την οποία ο κάτοχός της διαμένει νομίμως στη χώρα, για όσο χρόνο αυτή ισχύει.

Με την παρ.9 του άρθρου 8 ορίζεται ότι η άδεια διαμονής εκδίδεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργού Εσωτερικών, ανάλογα με τις ειδικότερες κατά περίπτωση προβλέψεις του Κώδικα.

Στο άρθρο 9 ορίζονται οι προθεσμίες και οι προϋποθέσεις ανανέωσης άδειας διαμονής

Ειδικότερα με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 διασαφηνίζεται ότι εκπρόθεσμα, πέραν του μηνός από τη λήξη της άδειας διαμονής, αιτήματα, δεν παραλαμβάνονται, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος επικαλείται, αποδεδειγμένα, λόγους ανωτέρας βίας.

Στο άρθρο 10 ορίζεται η διαδικασία και οι προθεσμίες επιδόσεων των αδειών διαμονής και των ανακλητικών ή απορριπτικών αποφάσεων στους ενδιαφερόμενους. Προκειμένου να αντιμετωπισθούν δυσλειτουργίες που οδηγούσαν σε κατάχρηση δικαιωμάτων ορίζεται προθεσμία εξήντα ημερών για την επίδοση των αποφάσεων και καθιερώνεται ως μοναδικό μέσο ενημέρωσης η έγγραφη κλήση.

Στο άρθρο 11 ορίζεται η διαδικασία της μετάκλησης πολιτών τρίτων χωρών, για μόνιμη, εποχιακή ή απασχόληση υψηλής ειδίκευσης. Σημαντική πολιτικά είναι η παράγραφος 2 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου με το οποίο εισάγεται διαδικασία καθορισμού όγκου εισδοχής μεταναστών. Με την προτεινόμενη ρύθμιση η συγκεκριμένη διαδικασία αποκτά έντονα χαρακτηριστικά κοινωνικής και πολιτικής διαβούλευσης, καθώς για πρώτη φορά εμπλέκονται οι κοινωνικοί εταίροι μέσω της ΟΚΕ. Και τούτο επειδή η είσοδος και διαμονή μεταναστών στη Χώρα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα και εντόνως εριζώμενα κοινωνικά και πολιτικά διακυβεύματα της εποχής.

Επιπρόσθετα, η διερεύνηση των αναγκών σε εργατικό δυναμικό, σε πρώτο βαθμό, ανατίθεται πλέον στις Δ/σεις Ανάπτυξης των Περιφερειών και όχι των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καθόσον στις εν λόγω Δ/σεις έχουν δοθεί, μεταξύ άλλων, αρμοδιότητες, όπως η παραλαβή των αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων, ο έλεγχος των στοιχείων, η αξιολόγησή τους, η παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, η καταβολή της επιχορήγησης του

κόστους επένδυσης και η ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, η καταγραφή των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων, η γνωμοδότηση για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος, για το οποίο ζητείται η παροχή γνώμης κ.λ.π.. Παράλληλα υπάρχει πρόνοια, μέσω πρόβλεψης εξουσιοδοτικής διάταξης, ως προς την αναστολή των μετακλήσεων από τρίτες χώρες για λόγους εθνικού συμφέροντος, εθνικής οικονομίας ή διμερών σχέσεων, ιδίως σε περίπτωση κατά την οποία συγκεκριμένη τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται στον τομέα των επιστροφών των πολιτών της.

Σημαντική επίσης κρίνεται η πρόβλεψη του καθορισμού των όγκων εισδοχής ανά διετία, γεγονός που συμβάλλει στον καλύτερο προγραμματισμό των επιχειρήσεων και στην αποφυγή «φωτογραφικών αιτήσεων μετάκλησης», αφού παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας δεξαμενής, η οποία θα παρέχει σε σοβαρά και υγιή οικονομικά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν μακροπρόθεσμη προοπτική, τη χρησιμοποίηση του εργαλείου της μετάκλησης σε πραγματικό χρόνο στη βάση πραγματικών αναγκών.

Στο άρθρο 12 ορίζονται τα πρακτικά ζητήματα εφαρμογής της διαδικασίας των μετακλήσεων για εξαρτημένη εργασία, και στα άρθρα 13 και 14 ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα της μετάκλησης εποχιακά απασχολούμενων και αλιεργατών.

Στο άρθρο 15 ορίζονται οι διαδικασίες χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της αρχικής άδειας διαμονής είναι η κατοχή αντίστοιχης θεώρησης εισόδου και η προσκόμιση σύμβασης εργασίας από την οποία να προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη. Για την ανανέωση άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να καταθέσει αίτηση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του παρόντος, και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει η εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων, η ύπαρξη βιβλιαρίου υγείας, σε ισχύ, από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα και η πραγματοποίηση ελάχιστου αριθμού ημερομισθίων στον οικείο ασφαλιστικό φορέα με δικαίωμα εξαγοράς μέχρι ποσοστού 20% του απαιτούμενου βάσει της ανωτέρω απόφασης αριθμού. Σε περίπτωση ανανέωσης διετούς ή τριετούς άδειας διαμονής, η προϋπόθεση αυτή πρέπει να συντρέχει αθροιστικά για το σύνολο της διετίας ή τριετίας.

Σημαντική καινοτομία της εν λόγω ρύθμισης αποτελεί η παράγραφος 6 με την οποία ενοποιείται η άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία και ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο, κατά την ανανέωση της αρχικής άδειας διαμονής. Η εν λόγω ρύθμιση αποτελούσε πάγιο αίτημα των μεταναστών, καθώς, λόγω της δημοσιονομικής κατάστασης, υφίσταται αναγκαιότητα πολλαπλών μεταβολών του εργασιακού status, δυνατότητα η οποία, με το προγενέστερο νομικό καθεστώς είχε καταστεί απαγορευτική.

Επίσης, σημαντική θεωρείται η παράγραφος 7, σύμφωνα με την οποία ο κάτοχος άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία μπορεί να ασκήσει, υπό την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων του παρόντος Κώδικα, ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα μόνον εφόσον αποκτήσει άδεια διαμονής μακράς διάρκειας. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο, καθόσον με το προηγούμενο νομικό πλαίσιο δίνονταν η δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας κατά την ανανέωση άδειας διαμονής για εξαρτημένη εργασία, με αποτέλεσμα να καθίσταται η διαδικασία ανενεργή και να λειτουργεί με επίφαση νομιμότητας, αφού ο πολίτης τρίτης χώρας προχωρούσε στην έναρξη της επαγγελματικής δραστηριότητας και στην εκμετάλλευση της ευκαιρίας, χωρίς να έχει εγκριθεί το αίτημά του, γεγονός που οδηγούσε στην απόρριψη των αιτήσεων ανανέωσης αφού η δραστηριότητα δεν αναπτυσσόταν υπό τους όρους της προγραμματισμένης επένδυσης.

Με το άρθρο 16 ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα είτε αφορά άμεσες επενδύσεις, αλλοδαπών ή ημεδαπών είτε στρατηγικές επενδύσεις.

Το εν λόγω άρθρο κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντικό, αφού εισάγει καινοτόμες ρυθμίσεις με τις οποίες, συμπληρώνεται, προς την κατεύθυνση της συναντίληψης και της προαγωγής του δημοσίου συμφέροντος, και το θεσμικό πλαίσιο της μεταναστευτικής νομοθεσίας.

Έτσι, προς άρση όλων των γραφειοκρατικών εμποδίων και την ταχεία διαδικασία όλων των προαπαιτούμενων για την υλοποίηση επενδύσεων που προάγουν το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η συνεισφορά των υπηρεσιών μετανάστευσης καθίσταται ουσιώδης.

Συγκεκριμένα, επιχειρείται η καθιέρωση μίας ειδικής διαδικασίας έκδοσης αδειών διαμονής με κύριο χαρακτηριστικό την ελαχιστοποίηση των χρόνων έκδοσή τους.

Ειδικότερα, με το κεφάλαιο Α' του άρθρου 16 καθιερώνεται ειδική διαδικασία, τίθενται προθεσμίες, αυξάνεται η χρονική διάρκεια των αδειών διαμονής (πενταετής ανανεώσιμη), δεν τίθεται ελάχιστο όριο ποσού ανά επένδυση και μεταφέρεται η ευθύνη έγκρισης των επενδυτικών σχεδίων και της σκοπιμότητας εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που κρίνονται απαραίτητοι για την υλοποίηση της επένδυσης, από τις αναρμόδιες επιτροπές που λειτουργούσαν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στο καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Με το κεφάλαιο Β' εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν ειδικώς στρατηγικές επενδύσεις. Συγκεκριμένα, με τις νέες διατάξεις και με μόνη προϋπόθεση την υποβολή σχετικής πρότασης του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων προς τον Υπουργό Εσωτερικών, εκκινείται διαδικασία ταχείας αδειοδότησης, με χορήγηση μακροχρόνιας άδειας διαμονής (μέχρι δέκα έτη) περαιτέρω ανανεώσιμης.

Συγκεκριμένα

Με την παράγραφο 1 του κεφαλαίου Α, ορίζεται ότι επιτρέπεται η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτης χώρας στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσουν επένδυση που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία. Για την υλοποίηση της επένδυσης επιτρέπεται να εισέλθουν και να διαμείνουν στη χώρα, μέχρι δέκα πολίτες τρίτων χωρών, αναλόγως του ύψους της επένδυσης, προκειμένου:

- α) να προβούν στις απαιτούμενες, από την ελληνική νομοθεσία, ενέργειες για την έναρξη υλοποίησης της επένδυσης ως υψηλόβαθμα στελέχη, οικονομικοί και νομικοί σύμβουλοι.
- β) να παρέχουν υπηρεσίες κατά το στάδιο υλοποίησης της επένδυσης ως εμπειρογνώμονες και μεσαία στελέχη
- γ) να απασχοληθούν στην επιχείρηση ως εξειδικευμένο υπαλληλικό ή τεχνικό προσωπικό, κατά το στάδιο λειτουργίας της επένδυσης.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ως προϋπόθεση για να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή των ανωτέρω πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα σχετική εισήγηση του Τμήματος Παρακολούθησης Ξένων Άμεσων Επενδύσεων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, αναφορικά με τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής, στους πολίτες τρίτων χωρών, σε σχέση με την επένδυση,

Με την παράγραφο 7 ορίζεται για πρώτη φορά ότι χρήση των διατάξεων του παρόντος άρθρου μπορεί να γίνει και από ημεδαπές εταιρείες, στο πλαίσιο νέων επενδύσεων που πραγματοποιούν, ρύθμιση που αποτελούσε πάγιο αίτημα ελλήνων επιχειρηματιών.

Με την παράγραφο 1 του κεφαλαίου Β, ορίζεται ότι επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, εφόσον προηγουμένως λάβουν, όπου απαιτείται, θεώρηση εισόδου (Visa D), μέχρι δέκα (10) πολίτες τρίτων χωρών, ανά επένδυση, που κρίνονται απαραίτητοι, προκειμένου να πραγματοποιήσουν επενδύσεις οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως «Στρατηγικές Επενδύσεις», μετά από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων περί υπαγωγής στο ν. 3894/2010 (Α' 204).

Η θεώρηση χορηγείται ατελώς, με την προσκόμιση της απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, η οποία χαρακτηρίζει την επένδυση ως «Στρατηγική Επένδυση» και εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων που αναφέρεται στη σχέση των πολιτών τρίτων χωρών, με το φορέα της στρατηγικής επένδυσης.

Στους εν λόγω πολίτες χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας η οποία ανανεώνεται για δέκα έτη, εφόσον ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις.

Επιπρόσθετα ορίζεται ότι οι υπαγόμενοι στις διατάξεις των κεφαλαίων Α' και Β', πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 71 του παρόντος Κώδικα, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων καθώς και από βοηθητικό προσωπικό, εφόσον πρόκειται για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Το άρθρο 17 περιλαμβάνει ένα πλέγμα ρυθμίσεων, με τις οποίες κωδικοποιούνται σειρά διατάξεων που υφίσταντο διάσπαρτες σε νόμους και κανονιστικές πράξεις, στο πλαίσιο των οποίων ρυθμιζονταν ζητήματα εισόδου και διαμονής στην Ελλάδα, πολιτών τρίτων χωρών, προκειμένου αυτοί να απασχοληθούν, με κύριο γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Οι εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών εισέρχονται στη χώρα, με εθνική θεώρηση εισόδου, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας της μετάκλησης, βάσει ειδικής νομοθεσίας, ειδικών διακρατικών συμφωνιών, για την προαγωγή της παιδείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της εθνικής οικονομίας. Οι υπόψη εργαζόμενοι, αποτελούν πλέον ενιαία κατηγορία και λαμβάνουν άδεια διαμονής για εργασία, ειδικού σκοπού. Δεδομένου ότι το εργασιακό καθεστώς των εν λόγω πολιτών τρίτων χωρών παρουσιάζει ιδιομορφίες, αφού η επαγγελματική τους ιδιότητα τους παρέχει δυνατότητα να ασκούν παράλληλες δραστηριότητες, (λ.χ. εξαρτημένη εργασία και παροχή υπηρεσιών ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα) αποτελούσε σημείο τριβής με τις συναρμόδιες υπηρεσίες. Στις άδειες διαμονής των συγκεκριμένων πολιτών τρίτων χωρών θα αναγράφεται πλέον η επαγγελματική τους ιδιότητα, γεγονός που συνδυαζόμενο με τη μη δυνατότητα μεταβολής σκοπού, θα διευκολύνει ουσιαστικά τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες οι οποίες θα αντιμετωπίζουν τους υπόψη πολίτες τρίτων χωρών, αναλόγως της επαγγελματικής τους ιδιότητας, ομοίως με τους ημεδαπούς.

Στην παραπάνω κατηγορία εντάσσονται πολίτες τρίτων χωρών:

α. Μέλη διοικητικών συμβουλίων, μέτοχοι, διαχειριστές, νόμιμοι εκπρόσωποι και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές, διευθυντές), ημεδαπών εταιρειών καθώς και θυγατρικών εταιρειών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών που ασκούν νόμιμα εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις, βάσει ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή εισηγήσεων αρμοδίων ελληνικών αρχών.

γ. Διευθυντές, επιχειρησιακά και τεχνικά στελέχη εταιρειών του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α') που ασχολούνται στη θαλάσσια έρευνα, γεώτρηση και εξόρυξη υδρογονανθράκων.

δ. Υπαλληλικό προσωπικό και νόμιμοι εκπρόσωποι που απασχολούνται αποκλειστικά σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.3427/2005 (ΦΕΚ 312 Α'), ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν.27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν.2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α').

ε. Τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους, πλην του χρόνου διαμονής, που προβλέπονται στον α.ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α').

στ. Αθλητές και προπονητές αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο, σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.)

ζ. Πνευματικοί δημιουργοί που παράγουν έργα πνευματικού περιεχομένου, ιδίως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, μουσικοί, τραγουδιστές, χορογράφοι και σκηνογράφοι.

η. Λειτουργοί της επικρατούσας θρησκείας ή γνωστής θρησκείας στη χώρα, που ασκούν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα.

θ. Ανταποκριτές ξένου τύπου που έχουν διαπιστευτεί στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνία.

ι. Μέλη ξένης αρχαιολογικής σχολής, η επιστημονική δραστηριότητα της οποίας υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

ια. Εκπαιδευτικοί ξένων σχολείων που λειτουργούν με άδεια του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στην Ελλάδα

Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 71, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

Με το άρθρο 18, στο πλαίσιο της απλούστευσης των διαδικασιών, της μείωσης του αριθμού των χορηγούμενων τύπων αδειών διαμονής και της αποφυγής διοικητικού φόρτου αλλά και εξυπηρέτησης των πολιτών τρίτων χωρών και των εργοδοτών τους, καταργούνται οι άδειες διαμονής που χορηγούνται για μικρό χρονικό διάστημα που συναρτάται με την ολοκλήρωση συγκεκριμένου σκοπού και αντικαθίστανται με εθνικές θεωρήσεις εισόδου που παρέχουν δικαίωμα εργασίας,

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται:

α. Εποχικά εργαζόμενοι

β. Αλιεργάτες

γ. Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή:

δ. Εργαζόμενοι νόμιμα σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου οι οποίοι μετακινούνται στην Ελλάδα για παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αντισυμβαλλομένου, ο οποίος ασκεί τις δραστηριότητες του στην Ελλάδα.

ε. Εργαζόμενοι ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και για την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητες της στην Ελλάδα, εφόσον η επιχείρηση, από την οποία μετακινείται ο πολίτης τρίτης χώρας, έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας, με την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικώς, στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών.

στ. Αρχηγοί οργανωμένων Ομάδων Τουρισμού (Tour Leaders), που εισέρχονται στη χώρα για το συγκεκριμένο σκοπό.

ζ. Αθλητές, προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει και εισέρχονται στη χώρα για προετοιμασία εν όψει συμμετοχής τους σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.

η. Πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους, έναντι αποζημίωσης, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Με το άρθρο 19 ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών για ανθρωπιστικούς λόγους.

Το εν λόγω άρθρο αποτυπώνει σαφώς το πνεύμα του Κώδικα, για ουσιαστική αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, περιορισμό των υπογραφών και απλούστευση των διαδικασιών.

Για πρώτη φορά ενοποιείται, σε εθνικό επίπεδο, το καθεστώς χορήγησης και ανανέωσης αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, αφού στον παρόντα Κώδικα, ενσωματώνεται και η κατηγορία των πολιτών τρίτων χωρών, των οποίων απορρίπτεται αίτηση για διεθνή προστασία, που ελάμβανε άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Καθιερώνονται νέες κατηγορίες δικαιούχων ανθρωπιστικού καθεστώτος και διευρύνεται το πεδίο προστασίας θυμάτων και ουσιαστών μαρτύρων εγκληματικής και ρατσιστικής βίας, εμπορίας ανθρώπων, ενδοοικογενειακής βίας, σε εργαζόμενους που απασχολήθηκαν με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας, καθώς και σε πρόσωπα που παρακολουθούν εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής εξάρτησης.

Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 ορίζονται οι κατηγορίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής, οι οποίες εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Οι άδειες αυτές αφορούν:

- α. Σε θύματα εμπορίας ανθρώπων ανεξαρτήτως από τη συνεργασία τους ή όχι με τις διοικητικές Αρχές εφόσον υφίσταται σχετική πράξη χαρακτηρισμού από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών.
 - β. Σε θύματα και ουσιώδεις μάρτυρες εγκληματικών ή ρατσιστικών πράξεων, οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') και στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 του ν.3304/05 (ΦΕΚ 16 Α') καθώς και σε θύματα και ουσιώδεις μάρτυρες εγκληματικών πράξεων οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 187, 309 και 310 Π.Κ ή τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος και τελούνται σε βάρος της ζωής, της υγείας, της σωματικής ακεραιότητας, της περιουσίας, της ιδιοκτησίας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας, εφ' όσον έχει ασκηθεί γι' αυτές ποινική δίωξη ή έχει διαταχθεί προκαταρκτική εξέταση και μέχρι να εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο. Η συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων διαπιστώνεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τόσο πριν όσο και μετά την άσκηση ποινικής δίωξης. Η πράξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών κοινοποιείται στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών. Εάν τα ανωτέρω πρόσωπα υποβάλλονται σε θεραπευτική αγωγή η άδεια διαμονής εξακολουθεί να χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία τους.
 - γ. Σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, κατά τα οριζόμενα στο ν. 3500/2006. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις. Ισόχρονη άδεια διαμονής χορηγείται και στα ανήλικα τέκνα των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας ή στον ενήλικα που ασκεί την επιμέλεια των ανηλίκων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας εφόσον αυτός δεν είναι το ίδιο πρόσωπο με τον φερόμενο δράστη του εγκλήματος.
 - δ. Σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι απασχολήθηκαν είτε με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας είτε ως ανήλικοι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 89 του ν.4052/2012. Ως τέτοιοι όροι θεωρούνται όσοι είναι κατάφωρα δυσανάλογοι προς τις συνθήκες εργασίας των νόμιμα απασχολούμενων εργαζομένων, έχοντας σοβαρή επίπτωση, στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, και προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Σε αυτές περιλαμβάνονται ιδίως διακρίσεις λόγω φύλου.
 - ε. Σε πάσχοντες από σοβαρά προβλήματα υγείας. Η συνδρομή σοβαρών προβλημάτων υγείας, καθώς και η διάρκεια της θεραπείας διαπιστώνονται με πρόσφατο ιατρικό πιστοποιητικό. Σε περίπτωση κατά την οποία το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας είναι η κατοχή από τον αιτούντα ισχυρής άδειας διαμονής.
 - στ. Σε πολίτες τρίτων χωρών των οποίων απορρίπτεται αίτηση για διεθνή προστασία με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010.
- Για την χορήγηση άδειας διαμονής της παρούσας κατηγορίας, λαμβάνονται υπόψη ιδίως η αντικειμενική αδυναμία απομάκρυνσης ή επιστροφής του στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής του για λόγους ανωτέρας βίας, όπως σοβαροί λόγοι υγείας του ίδιου ή μέλους της οικογενείας του, διεθνής αποκλεισμός της χώρας του, ή συνδρομή στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου της ρήτρας μη επαναπροώθησης του άρθρου 3 της Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ/τος 53/1974 (Α' 256) ή του άρθρου 3 της Σύμβασης της Ν. Υόρκης της 10ης Δεκεμβρίου 1984 κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, η οποία κυρώθηκε με το ν.1782/1988 (Α' 116).

Το σχετικό αίτημα χορήγησης άδειας για ανθρωπιστικούς λόγους εξετάζεται μόνο εφόσον η υπόθεση του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας έχει παραπεμφθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης του άρθρου 2 περ. ιθ του π.δ. 113/2013 κατόπιν πιθανολόγησής τους περί της συνδρομής στο πρόσωπο του αιτούντος μιας ή περισσότερων προϋποθέσεων του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

ζ. Σε πρόσωπα που παρακολουθούν εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής εξάρτησης, όπως τούτο αποδεικνύεται με έγγραφη βεβαίωση του διευθυντή του προγράμματος. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια. Μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις. Η άδεια διαμονής παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου.

η. Σε γονείς ανήλικων ημεδαπών. Η διάρκεια της άδειας διαμονής είναι ετήσια, παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου και μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 ορίζονται οι κατηγορίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής, οι οποίες εκδίδονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας.

Οι κατηγορίες αυτές αναφέρονται σε:

α. Ενήλικους, ανίκανους να επιμεληθούν των υποθέσεών τους εξαιτίας λόγων υγείας ή ανήλικους που αποδεδειγμένα χρήζουν προστατευτικών μέτρων και φιλοξενούνται από ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, εφόσον η επιστροφή τους σε ασφαλές περιβάλλον είναι αδύνατη.

β. Ανήλικους, η επιμέλεια των οποίων έχει ανατεθεί με απόφαση ελληνικού δικαστηρίου ή αλλοδαπού δικαστηρίου, που αναγνωρίζεται από τις ελληνικές αρχές, σε οικογένειες Ελλήνων ή οικογένειες πολιτών τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη χώρα ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας ενώπιον των ελληνικών αρχών

γ. Θύματα εργατικών ατυχημάτων και λοιπών ατυχημάτων που καλύπτονται από την ελληνική νομοθεσία, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία ή συνταξιοδοτούνται για την ίδια αιτία. Προϋπόθεση για την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της άδειας διαμονής σε πρόσωπα της εν λόγω κατηγορίας είναι η κατοχή από τον αιτούντα ισχυρής άδειας διαμονής.

δ. Ανήλικοι φιλοξενούμενοι σε οικοτροφεία, που λειτουργούν υπό την εποπτεία των αρμόδιων Υπουργείων.

ε. Ενήλικους που γεννήθηκαν στην Ελλάδα, καθώς και όσους φοίτησαν έξι (6) τουλάχιστον έτη σε ελληνικό σχολείο πριν ενηλικιωθούν, εφόσον εξακολουθούν να διαμένουν μόνιμα στη χώρα. Η διάρκεια της άδειας διαμονής είναι ετήσια, παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου και μπορεί να ανανεωθεί μόνον για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε πρόσωπα των παραπάνω κατηγοριών είναι η κατοχή διαβατηρίου, έστω και εάν αυτό έχει λήξει. Άδεια διαμονής χορηγείται και στις περιπτώσεις διαπιστωμένης αντικειμενικής αδυναμίας εφοδιασμού του ενδιαφερόμενου με διαβατήριο, εφόσον αυτό διαπιστώνεται, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερομένου και γνώμης της αρμόδιας Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος Κώδικα.

Για την εξέταση αιτήματος χορήγησης άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 19 δεν καταβάλλεται παράβολο, εκτός της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 για την οποία καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Στις ρυθμίσεις του άρθρου 20 περιλαμβάνονται περιπτώσεις που δεν εντάσσονται στις κατηγορίες του άρθρου 19 του παρόντος, καθώς και περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών η διαμονή των οποίων στη χώρα επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, το οποίο δύναται να προκύπτει κατά τεκμήριο από διμερείς συμφωνίες ή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, που αφορούν ιδίως τομείς

εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, εσωτερικής ασφάλειας, οικονομίας και ανάπτυξης, επενδύσεων, εκπαίδευσης, πολιτισμού από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου δημόσιου φορέα.

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 20 ορίζουν μια πάγια διαδικασία, για την κατά περίπτωση νομιμοποίηση της διαμονής ή επαναφοράς στη νομιμότητα πολιτών τρίτων χωρών που διατηρούν ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα. Ως τέτοιοι θεωρούνται η μακροχρόνια διαμονή και εργασία στη χώρα, η γνώση της ελληνικής γλώσσας, η φοίτηση σε ελληνικό σχολείο και η οικογενειακή σχέση με ημεδαπούς.

Συγκεκριμένα, με την παράγραφο 1 του άρθρου 20, ορίζονται κατ' αρχήν οι όροι του παραδεκτού της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς διαμονής για εξαιρετικούς λόγους και κατά δεύτερον, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας διαμονής.

Σύμφωνα με τις εν λόγω ρυθμίσεις, αίτημα χορήγησης άδειας για εξαιρετικούς λόγους είναι παραδεκτό μόνο εφόσον ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας προσκομίζει: (α) θεώρηση εισόδου η οποία έχει χορηγηθεί από ελληνική προξενική αρχή τουλάχιστον τρία έτη πριν την υποβολή αίτησης ή άδεια διαμονής, έστω και εάν αυτή έχει λήξει, (β) διαβατήριο σε ισχύ, (γ) παράβολο ύψους 300 ευρώ, καθώς και (δ) έγγραφα που στοιχειοθετούν ότι έχουν αναπτύξει ιδιαίτερους δεσμούς με τη χώρα, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την παραμονή τους εντός της ελληνικής επικράτειας.

Παραδεκτά είναι και αιτήματα που οι ενδιαφερόμενοι δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν τα υπό στοιχεία α' έγγραφα εφόσον ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας το πραγματικό γεγονός της διαμονής του στη χώρα για δέκα τουλάχιστον συνεχή έτη.

Δεν απαιτείται επίσης η κατοχή διαβατηρίου σε ισχύ εφόσον συντρέχει διαπιστωμένη αντικειμενική αδυναμία του ενδιαφερόμενου να εφοδιαστεί με οποιοδήποτε ταξιδιωτικό έγγραφο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του παρόντος Κώδικα.

Στην περίπτωση που ο ιδιαίτερος και ισχυρός δεσμός που ο ενδιαφερόμενος επικαλείται, συνδέεται με σοβαρούς λόγους υγείας του ιδίου ή ανήλικου τέκνου του, θα πρέπει να αποδεικνύει ότι οι λόγοι αυτοί προέκυψαν μετά την είσοδό του στη χώρα και συνδέονται με τη διαμονή του σε αυτή.

Για τη διαπίστωση της συνδρομής ιδιαίτερων και ισχυρών δεσμών με τη χώρα συνεκτιμώνται ιδίως: (α) η πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας, (β) η φοίτηση σε ελληνικό σχολείο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, του αιτούντος ή των τέκνων τους (γ) το διάστημα διαμονής του στην Ελλάδα και κυρίως της νόμιμης, (δ) ο χρόνος τυχόν ασφάλισής του σε ελληνικό οργανισμό κύριας ασφάλισης και εκπλήρωσης φορολογικών υποχρεώσεων, (ε) ο συγγενικός δεσμός του με Έλληνα πολίτη ή ομογενή.

Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των παραπάνω αιτήσεων είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η παράγραφος 4 του άρθρου 20 που ορίζει ότι ιδιαιτέρως εξαιρετικές περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών που δεν πληρούν τις οριζόμενες από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προϋποθέσεις παραπομπής, οι οποίοι, με κίνδυνο της ζωής τους, προβαίνουν σε πράξεις κοινωνικής αρετής, προσφοράς και αλληλεγγύης που προάγουν τις αξίες του ανθρωπισμού, μπορεί να παραπέμπονται από τον Υπουργό Εσωτερικών στις Επιτροπές της παραγράφου 1 του άρθρου 135 του Κώδικα.

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 21 ομαδοποιούνται κατηγορίες αδειών διαμονής που παρέχουν μόνο δικαίωμα διαμονής και όχι εργασίας στην Ελλάδα. Οι εν λόγω άδειες χορηγούνται για την εξυπηρέτηση διπλωματικών, πολιτιστικών και λόγων δημοσίου συμφέροντος, δεν ανανεώνονται για άλλο λόγο και αφορούν σε:

Α. Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα. που διαθέτουν επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης και τα μέλη της οικογένειάς τους.

Β. Ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα που διαθέτουν προσωπικά ή μέσω νομικού προσώπου κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή έχουν συνάψει τουλάχιστον πενταετούς διάρκειας μίσθωση ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών και στα μέλη της οικογένειάς τους

Το ελάχιστο ύψος της ακίνητης περιουσίας, καθώς και το συμβατικό τίμημα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος άρθρου, καθορίζεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ και πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς κατά την υπογραφή του συμβολαίου. Το τίμημα καταβάλλεται με δίγραμμη τραπεζική επιταγή ή άλλη τραπεζική συναλλαγή, τα ειδικότερα στοιχεία της οποίας πρέπει να δηλώνονται υπευθύνως από τους συμβαλλόμενους ενώπιον του συντάσσοντος το συμβόλαιο συμβολαιογράφου και να αναγράφονται σε αυτό.

Γ. Ενήλικα, άνω του 20ου έτους της ηλικίας τους, τέκνα μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής, καθώς και τέκνα προξενικών λειτουργών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα, εφόσον συγκατοικούν με τους γονείς τους.

Δ. Εξαρτώμενα μέλη οικογένειας, ανιόντες πρώτου βαθμού συγγένειας, μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής καθώς και τέκνα προξενικών λειτουργών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα.

Ε. Εργαζόμενοι ως ιδιωτικοί υπηρέτες μελών Διπλωματικών Αποστολών σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος η' της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 "Περί των Διπλωματικών Σχέσεων", η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (ΦΕΚ 108 Α). οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα,

ΣΤ. Πρόσωπα που σκοπός της διαμονής τους είναι η σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου, προς μία από τις είκοσι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας..

Ζ. Πολίτες τρίτης χώρας οι οποίοι επιθυμούν να γνωρίσουν το μοναχικό βίο ή να μονάσουν.

Με το άρθρο 22 ορίζονται τα δικαιώματα, των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ελληνική επικράτεια.

Συγκεκριμένα:

Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη χώρα έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της Επικράτειας, ασφαρίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς.

Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

Οι κρατούμενοι πολίτες τρίτων χωρών ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε ίδρυμα, για τους κανόνες διαβίωσης τους σε αυτό, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται, επίσης, η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους, του οποίου έχουν την ιθαγένεια ή από το οποίο προέρχονται, καθώς και με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους.

Οι πράξεις που προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') και στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 του ν.3304/05 (ΦΕΚ 16 Α'), διώκονται αυτεπαγγέλτως.

Ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί. Οι ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

Για την εγγραφή ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών στα ελληνικά σχολεία, όλων των βαθμίδων, απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και τέκνα πολιτών τρίτων χωρών, εφόσον:

α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών.

β. Προέρχονται από περιοχές, στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση.

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.

δ. Είναι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν.

Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η παράγραφος 6 του παρόντος άρθρου με την οποία τίθεται χρονικό όριο απουσίας από τη χώρα, η υπέρβαση του οποίου, έχει ως συνέπεια την ανάκληση ή απόρριψη αιτήματος ανανέωσης της άδειας διαμονής του. Η εν λόγω ρύθμιση κρίνεται απολύτως αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί παρατηρούμενη κατάχρηση, ιδίως σε πολίτες τρίτων χωρών που ενώ δεν διαμένουν μόνιμα στη χώρα, διατηρούν άδεια διαμονής την οποία χρησιμοποιούν προκειμένου να απολαμβάνουν δικαιωμάτων (παροχές, επιδόματα κ.λ.π.). Σύμφωνα με την εν λόγω ρύθμιση, η ισχύς της άδειας διαμονής, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα, δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία απουσία δώδεκα συναπτών μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια ή σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα.

Με τα άρθρο 23 και 24 ορίζονται οι υποχρεώσεις των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα και οι κυρώσεις που επιφέρει η μη τήρησή τους.

Οι εν λόγω υποχρεώσεις αφορούν κύρια σε ζητήματα ενημέρωσης των αρχών αδειοδότησης και εξυπηρετούν πρωτίστως τους πολίτες τρίτων χωρών προκειμένου να μην υποβάλλονται σε ταλαιπωρία που μπορεί να επιφέρει η μη ενημέρωση των αρχών για ζητήματα που άπτονται του εργασιακού ή οικογενειακού τους βίου και σε τήρηση τυπικών υποχρεώσεων, όπως η υποχρέωση επικύρωσης των δημοσίων εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές

Ειδικότερα, πέραν των γενικών υποχρεώσεων που έχει κάθε πολίτης που διαμένει στην ελληνική επικράτεια, ανεξαρτήτως εάν είναι ημεδαπός ή αλλοδαπός, οι πολίτες τρίτων χωρών υποχρεούνται να δηλώσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας ή στην Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών:

α. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας τους.

β. Κάθε μεταβολή της προσωπικής και αστικής τους κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου.

γ. Την απώλεια ή την ανανέωση ή μεταβολή των στοιχείων του διαβατηρίου τους ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

δ. Την απώλεια της άδειας ή του δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής

Επιπρόσθετα, πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωση της και του έχει χορηγηθεί η βεβαίωση τύπου Α'.

Για τη δήλωση των παραπάνω συμβάντων έχει τεθεί δίμηνη προθεσμία, η υπέρβαση της οποίας επιβάλλει την καταβολή προστίμου. Το ύψος των προστίμων είναι σημαντικά μειωμένο και αναλογικό και ανέρχεται σε πενήντα (50) ευρώ και εκατό (100) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής.

Πρόστιμο επιβάλλεται και στον πολίτη τρίτης χώρας που παραβιάζει την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης ή σε κάθε άλλη περίπτωση διαμένει παράνομα στη χώρα για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τις τριάντα (30) ημέρες, το οποίο ανέρχεται στο τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης διαμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια διαμονής.

Του ανωτέρω προστίμου, εξαιρούνται α) οι ανήλικοι, β) όσοι έχουν την ιδιότητα του ομογενούς, γ) όσοι έχουν την ιδιότητα του συζύγου ή γονέα ημεδαπού, ομογενούς ή πολίτη της Ένωσης, δ) όσοι εντάσσονται σε διαδικασίες και προγράμματα οικειοθελούς επαναπατρισμού, ε) όσοι παραβιάζουν το νόμιμο χρόνο παραμονής τους στην ελληνική επικράτεια για λόγους ανωτέρας βίας, εφόσον αναχωρήσουν εντός τριάντα (30) ημερών από την εξάλειψη του γεγονότος. Για τη συνδρομή του λόγου εξαίρεσης σε κάθε περίπτωση αποφαινεται η αστυνομική αρχή που πραγματοποιεί τον έλεγχο αναχώρησης του αλλοδαπού.

Με το άρθρο 25 ορίζονται οι λόγοι ανάκλησης ή απόρριψης αιτήματος για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου, η άδεια διαμονής δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον:

- α. Δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις του Κώδικα αυτού.
- β. Αποδειχθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή από ελληνική δημόσια αρχή ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής, χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.
- γ. Ο αιτών δεν ανταποκριθεί εντός διαστήματος δύο μηνών, σε έγγραφη κλήση για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά τη διαδικασία έκδοσης της άδειας διαμονής. Αίτημα επανεξέτασης εκ μέρους του αιτούντος μπορεί να υποβληθεί εντός μηνός από την ειδοποίηση του για την απόρριψη του αιτήματός του.

Σημαντική θεωρείται η ρύθμιση της περίπτωσης γ του άρθρου 25 σύμφωνα με την οποία η ενημέρωση του αιτούντος για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά τη διαδικασία έκδοσης της άδειας διαμονής, διενεργείται με έγγραφη κλήση. Εάν ο αιτών δεν ανταποκριθεί σε διάστημα δύο μηνών, το αίτημα απορρίπτεται. Αίτημα επανεξέτασης εκ μέρους αιτούντος μπορεί να υποβληθεί εντός μηνός από την αυτοδίκαιη απόρριψή του αιτήματος. Η εν λόγω ρύθμιση εισάγεται προκειμένου να επιλύσει το σημαντικό ζήτημα των επί μακρόν εκκρεμών αιτημάτων, που οφείλεται σε αμέλεια ή εσκεμμένη απροθυμία πολιτών τρίτων χωρών να προσκομίσουν στοιχεία που έχουν ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές και αφορούν στην ολοκλήρωση του φακέλου τους, επωφελούμενοι της νομιμότητας που τους παρέχει η βεβαίωση τύπου Α' η οποία ισχύει μέχρι να αποφανθεί θετικά ή αρνητικά η οικεία υπηρεσία, σχετικά με την έκδοση της απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής.

Εφόσον χορηγηθείσα άδεια διαμονής ανακαλείται ή απορρίπτεται αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες εκδίδουν απόφαση επιστροφής σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 – 41 του ν.3907/2011.

Με το άρθρο 26 ορίζονται οι διαδικαστικές εγγυήσεις και τα δικαιώματα των πολιτών τρίτων χωρών σε ένδικα μέσα για την υπεράσπιση εννόμου συμφέροντος.

Στο εν λόγω άρθρο έχουν ενσωματωθεί διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων που ρυθμίζουν αποσπασματικά τις διαδικαστικές εγγυήσεις και αποσκοπούν στην έννομη προστασία προσώπων που χάνουν το δικαίωμα διαμονής τους, προσώπων των οποίων απαγορεύεται η έξοδος από τη χώρα ή κρίνεται απαραίτητη η διαμονή τους στην Ελλάδα για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Επίσης εισάγεται ρύθμιση με την οποία τίθεται προθεσμία, για την άσκηση του δικαιώματος αίτησης θεραπείας, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα κατάχρησης του δικαιώματος από μη νόμιμα διαμένοντες στη χώρα πολίτες τρίτων χωρών που ασκούσαν αίτηση θεραπείας, χωρίς να προσκομίζουν νεότερα στοιχεία, αποσκοπώντας στην εκ νέου απόρριψη του αιτήματός τους και την περαιτέρω άσκηση ενδίκων μέσων προκειμένου να επωφεληθούν δικαστικής προστασίας.

Με την εν λόγω ρύθμιση, η αίτηση θεραπείας θα πρέπει να υποβάλλεται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία επίδοσης της απόφασης επί της οποίας ασκείται.

Ειδικότερα :

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 26 ορίζεται ότι η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α) για την άσκηση προσφυγής κατά πράξεων του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (ΦΕΚ 97 Α), δεν εφαρμόζεται για τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του Κώδικα αυτού.

Με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, ανάκλησης ή μη ανανέωσής της, που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 του Ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως ισχύει.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι σε πολίτη τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση αναστολής ή προσωρινή διαταγή αναστολής από το Διοικητικό Πρωτοδικείο επί διοικητικής πράξεως κατά της οποίας έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης και αφορά α) την απόρριψη αιτήματος ανανέωσης άδειας διαμονής, β) την ανάκληση εκδοθείσας άδειας διαμονής, χορηγείται ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής και γ) την απόρριψη αιτήματος για αρχική χορήγηση άδειας διαμονής, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση έχει υποβληθεί με πλήρη δικαιολογητικά για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα και έχει χορηγηθεί η βεβαίωση κατάθεσης, χορηγείται ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής. Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής συνιστά προσωρινό τίτλο διαμονής, έχει ετήσια διάρκεια, μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο κάθε φορά χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης επί της εκκρεμούς αιτήσεως ακυρώσεως από το Διοικητικό Δικαστήριο και παρέχει στον κάτοχο της δικαιώματα αντίστοιχα της κατηγορίας που αφορούσε η άδεια διαμονής η οποία έχει ανακληθεί ή δεν έχει ανανεωθεί.

Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής της παρούσας παραγράφου δεν χορηγείται κατά τη διάρκεια ισχύος παράτασης οικειοθελούς αναχώρησης και παρέχει δικαίωμα εργασίας στη μισθωτή εργασία. Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής χορηγείται και σε πολίτες τρίτων χωρών που α) αποφυλακίζονται με περιοριστικούς όρους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η απαγόρευση εξόδου από τη χώρα, β) τους επιβάλλεται κατά τη διάρκεια της προδικασίας περιοριστικός όρος, η τήρηση του οποίου απαιτεί τη διαμονή τους μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης, γ) που βρίσκονται παράνομα στη Χώρα και καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις που τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187 του Π.Κ. εφόσον με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών έχει ανασταλεί η απέλαση μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν και δ) των ανήλικων κατά την έννοια του άρθρου 121 του Π.Κ., οι οποίοι έχουν υποβληθεί στα αναμορφωτικά μέτρα των περιπτώσεων (β), (γ) και (δ) του άρθρου 122 ή στα θεραπευτικά μέτρα του άρθρου 123 του ίδιου Κώδικα.

Με την παράγραφο 8 ορίζεται ότι η άδεια διαμονής που εκδίδεται σε συμμόρφωση προς τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, κατόπιν αιτήσεως ακυρώσεως πολίτη τρίτης χώρας κατά απόρριψη αιτήματός του για ανανέωση άδειας εργασίας ή διαμονής, καθώς και κατά της ανακλήσεως τούτων, μπορούν να ανανεωθούν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται εντός μηνός από την επίδοση της σχετικής άδειας διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, θεωρουμένου του χρόνου που έχει διανυθεί από τη λήξη ισχύος αυτών μέχρι την υποβολή της ανωτέρω αίτησης ανανέωσής τους, ως χρόνου νόμιμης διαμονής στη χώρα.

Με το άρθρο 27 ορίζονται οι υποχρεώσεις των υπηρεσιών, όσον αφορά τη συναλλαγή τους με τους πολίτες τρίτων χωρών και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε όσους παραβαίνουν τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Το ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 27 εμπλουτίζεται, επικαιροποιείται και γίνεται σαφέστερο σε σχέση με το προηγούμενο νομικό πλαίσιο, αφού διασαφηνίζει ζητήματα συναλλαγών με τις υπηρεσίες που προκαλούσαν τριβές και ενσωματώνει ευρωπαϊκές οδηγίες που επεκτείνουν το πλαίσιο συναλλαγών με πολίτες τρίτων χωρών ανεξαρτήτως της νομιμότητας ή μη της διαμονής τους.

Συγκεκριμένα:

Με την παράγραφο 1 διασαφηνίζεται ότι οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε πολίτες τρίτης χώρας, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις, από το οποίο αντλούνται τα στοιχεία ταυτότητας του πολίτη τρίτης χώρας και θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και γενικά δεν αποδεικνύουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Η διασαφήνιση αφορά στο γεγονός ότι το διαβατήριο και η θεώρηση εισόδου ή η άδεια διαμονής απαιτούνται σωρευτικά και όχι διαζευκτικά.

Σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι αντικειμενικά στερούμενοι διαβατηρίου αναγνωρίζεται δικαίωμα συναλλαγής με τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο υπηρεσίες με μόνη την επίδειξη της άδειας διαμονής τους.

Με την παράγραφο 2, ορίζεται ότι επιτρέπεται η συναλλαγή με πολίτες τρίτων χωρών που δεν κατέχουν νομιμοποιητικά έγγραφα, όσον αφορά:

α) τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά.

β) τη θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής κρατούμενων αλλοδαπών για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθούν ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται, εξ οιαδήποτε δημόσιου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητας τους.

γ) τις καταγγελίες ή την προσφυγή σε αρμόδια δικαστήρια ή διοικητικές αρχές, παράνομα απασχολούμενων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 83 και 86 του ν. 4052/12.

δ) τη συναλλαγή των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό καθεστώς οικειοθελούς αναχώρησης μόνο για τη διευθέτηση εκκρεμών υποχρεώσεων που σχετίζονται με την αναχώρησή τους από τη χώρα.

ε) τη συναλλαγή των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό καθεστώς παράτασης της οικειοθελούς αναχώρησής τους από τη χώρα.

στ) την υποβολή αιτήσεων για χορήγηση αδειών διαμονής στις αρμόδιες υπηρεσίες για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους, υπό την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων των οικείων άρθρων

στ) η χορήγηση αντιγράφου απόρριψης ή ανάκλησης άδειας διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 10 του παρόντος Κώδικα

ζ) η άσκηση αίτησης θεραπείας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του παρόντος Κώδικα.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι οι υπάλληλοι των υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού δώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Με το άρθρο 28 ορίζονται οι υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων κατά τη συναλλαγή τους με πολίτες τρίτων χωρών

Συγκεκριμένα με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι πολίτες τρίτων χωρών, που παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής ή βεβαίωση της παραγράφου 7 του άρθρου 8 και της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του παρόντος Κώδικα και να προβούν σε σχετική μνεία στην πράξη τους.

Με την παράγραφο 2 ορίζονται εξαιρέσεις από τον κανόνα οι οποίες αφορούν τη σύνταξη πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν πολίτες τρίτων χωρών ενώπιον δικαστικών και διοικητικών αρχών, καθώς και τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν την αναγνώριση τέκνου εκτός γάμου, που δεν έχει υπερβεί το τρίτο έτος της ηλικίας του, όταν ο ένας των γονέων είναι Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νομίμως στην Ελλάδα.

Στην παράγραφο 2 σημαντική θεωρείται η προσθήκη με την οποία θεσπίζεται ηλικιακό όριο αναφορικά με την αναγνώριση τέκνου από Έλληνα, πολίτη της Ένωσης ή νόμιμα διαμένοντα πολίτη τρίτης χώρας, προκειμένου να αποφεύγονται περιπτώσεις καταχρηστικής εφαρμογής του.

Με το άρθρο 29 ορίζονται οι υποχρεώσεις εργοδοτών που απασχολούν πολίτες τρίτων χωρών καθώς και οι υποχρεώσεις των εργαζομένων. Στο εν λόγω άρθρο ενσωματώνεται εν πολλοίς η ευρωπαϊκή οδηγία που αφορά στις κυρώσεις εργοδοτών και ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4052/2012.

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 29 ορίζουν ότι δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις νόμιμης διαμονής

στην χώρα μας καθώς και πολιτών τρίτων χωρών που η άδεια διαμονής ή η θεώρηση εισόδου (visa) που κατέχουν δεν τους δίνουν το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, που κατέχουν άδεια διαμονής που απαιτεί έγκριση για πρόσβαση στην αγορά εργασίας χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την έγκριση αυτή από την αρμόδια υπηρεσία και που είναι κάτοχοι βεβαίωσης κατάθεσης δικαιολογητικών για άδεια διαμονής, η οποία δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις της παραγράφου 1, πέραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλονται και οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 4052/2012 όπως ισχύει.

Με τα άρθρα 30 και 31 ορίζονται οι υποχρεώσεις των ιδιωτών και των μεταφορέων, σε ότι αφορά τη συναλλαγή τους με πολίτες τρίτων χωρών και τις κυρώσεις που επιβάλλονται εάν συναλλάσσονται με πολίτες τρίτων χωρών που δεν κατέχουν νομιμοποιητικά έγγραφα στη χώρα. Ειδικότερα, μεταξύ των υποχρεώσεων περιλαμβάνονται, η απαγόρευση εκμίσθωσης ακινήτων σε πολίτες τρίτων χωρών που δεν διαμένουν νόμιμα στη χώρα, η ενημέρωση των αστυνομικών αρχών για την άφιξη και την αναχώρηση πολιτών τρίτων χωρών που φιλοξενούνται σε ξενοδοχεία και παραθεριστικά κέντρα, η απαγόρευση διευκόλυνσης ή παραμονής στη χώρα παράνομα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, η παρακράτηση εγγράφων, η μεταφορά δια οποιουδήποτε μεταφορικού μέσου ή τρόπου πολιτών τρίτων χωρών που δεν κατέχουν τα απαιτούμενα έγγραφα στην Ελλάδα.

Στους ημεδαπούς ή αλλοδαπούς που παραβιάζουν τις υποχρεώσεις τους επιβάλλονται πρόστιμα και ασκούνται διώξεις για διάπραξη ποινικών αδικημάτων.

Με τα άρθρα 32 έως 44 ενσωματώνονται στον Κώδικα, οι διατάξεις βάσει των οποίων εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με την ευρωπαϊκή οδηγία 2004/114 ΕΚ σχετικά με την «Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές και την εθελοντική υπηρεσία»

Με τις εν λόγω διατάξεις καθορίζονται οι προϋποθέσεις εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα για χρονική περίοδο άνω των τριών μηνών, με σκοπό τις σπουδές, και την εθελοντική υπηρεσία, καθώς και οι κανόνες που αφορούν τις διαδικασίες εισδοχής και κινητικότητας πολιτών τρίτων χωρών στο έδαφος των κρατών μελών για τους σκοπούς αυτούς.

Στο άρθρο 33 ορίζονται οι γενικές προϋποθέσεις του δικαιώματος διαμονής με σκοπό τις σπουδές ή την εθελοντική υπηρεσία οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

Οι πολίτες τρίτων χωρών πρέπει να είναι α) κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα και να έχουν λάβει θεώρηση εισόδου για το σκοπό των σπουδών ή της εθελοντικής υπηρεσίας, β να προσκομίζουν συναίνεση των γονέων ή του ασκούντος τη γονική μέριμνα για την προβλεπόμενη διαμονή σε περίπτωση που είναι κάτω των 18 ετών, γ. να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς, δ. να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, και ε. να έχουν καταβάλλει το απαιτούμενο παράβολο

Στο άρθρο 34 ορίζεται η διαδικασία χορήγησης άδειας διαμονής σε σπουδαστές, η οποία προϋποθέτει, α. να έχουν γίνει δεκτοί σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην ελληνική επικράτεια για να παρακολουθήσουν πρόγραμμα σπουδών, β. να διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους κατά τη διάρκεια της διαμονής, γ. να έχουν καταβάλλει τέλη εγγραφής στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, όπου απαιτούνται.

Στο άρθρο 35 ορίζονται οι διαδικασίες χορήγησης, ανανέωσης και χρονικής διάρκειας της άδειας διαμονής για σπουδές.

Ο συνολικός χρόνος της άδειας διαμονής δε μπορεί να υπερβεί την περίοδο κανονικής φοίτησης που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσανξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα. και κατά το ήμισυ για τους σπουδαστές μεταπτυχιακών σπουδών ή τους υποψήφιους διδάκτορες. Στο χρονικό αυτό διάστημα προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Στο άρθρο 36 ορίζονται οι προϋποθέσεις του δικαιώματος της κινητικότητας των σπουδαστών εντός των χωρών της Ε.Ε. προκειμένου να παρακολουθήσουν μέρος του προγράμματος σπουδών που έχουν ήδη αρχίσει ή να το συμπληρώσουν με συναφές πρόγραμμα σπουδών στην Ελλάδα,

Στο άρθρο 37 ορίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας των πολιτών τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής για σπουδές στην Ελλάδα.

Σημαντική καινοτομία που εισάγεται με τον Κώδικα, προς την κατεύθυνση της απλούστευσης είναι η ενοποίηση άδειας διαμονής και εργασίας για μερική απασχόληση.

Στο άρθρο 38 ορίζεται ταχεία διαδικασία χορήγησης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές εφόσον τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Χώρας, στα οποία λειτουργούν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, συνάπτουν συμβάσεις για τη δημιουργία ταχείας διαδικασίας χορήγησης αδειών διαμονής σε μεταπτυχιακούς σπουδαστές πολίτες τρίτων χωρών, με το Υπουργείο Εσωτερικών, υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν ειδικοί προς τούτο λόγοι. και υπό τους εξής όρους:

Στο άρθρο 39 ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την είσοδο και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής ο πολίτης τρίτης χώρας πρέπει να, α. έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, β. έχει συνάψει συμφωνία με τον φορέα υλοποίησης του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει, με την οποία ο ανωτέρω φορέας υλοποίησης αναλαμβάνει πλήρως τα έξοδα ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, επαναπατρισμού και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που θα προκύψει κατά τη διάρκεια διαμονής του εθελοντή στην Ελλάδα, περιλαμβανομένης και τυχόν εκπαίδευσής του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του και η οποία περιλαμβάνει επίσης, περιγραφή των καθηκόντων του και των όρων άσκησής τους, καθώς και του ωραρίου εργασίας του, και γ. ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας, έχει συνάψει ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, και δέχεται να φέρει πλήρως την ευθύνη για αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα έξοδα διαβίωσης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επαναπατρισμού του.

Στο άρθρο 40 ορίζεται η διαδικασία χορήγησης άδειας διαμονής και στο άρθρο 41 οι λόγοι ανάκλησης ή άρνησης ανανέωσης της άδειας διαμονής για σπουδές ή εθελοντική υπηρεσία, οι οποίοι πέραν των γενικών λόγων που προβλέπονται στον Κώδικα, δικαιολογούν ανάκληση και σε περιπτώσεις που ο σπουδαστής α. δεν τηρεί τους όρους που προβλέπει η οικεία νομοθεσία για το καθεστώς μερικής απασχόλησης κατά την άσκηση των οικονομικών του δραστηριοτήτων, β. δεν σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο στις σπουδές του.

Στο άρθρο 42 ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των σπουδαστών.

Στο άρθρο 44 ορίζεται ότι χορηγείται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων για την οικογενειακή επανένωση, άδεια διαμονής, στα τέκνα πολιτών τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής για σπουδές, τα οποία γεννιούνται στην Ελλάδα.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 44 ορίζεται ότι δεν χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους σπουδών στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη Χώρα για εργασιακούς ή επαγγελματικούς λόγους, με εξαίρεση όσους έχουν γίνει δεκτοί για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

Τα άρθρα 45 έως 49 αφορούν σε εθνικές ρυθμίσεις που σκοπό έχουν αφενός να καλύψουν πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στην Ελλάδα προκειμένου να παρακολουθήσουν προγράμματα σπουδών, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις της οδηγίας και να εξυπηρετήσουν το στόχο προσέλκυσης σπουδαστών στην Ελλάδα.

Ειδικότερα, με το άρθρο 45 ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής στην Ελλάδα, προκειμένου να φοιτήσουν σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2009/1992 (ΦΕΚ18 Α), όπως κάθε φορά ισχύει, σε Κέντρα Μεταλκειακής Εκπαίδευσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 3696/2008 (ΦΕΚ 177 Α) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ίδιο νόμο, καθώς και σε Κολλέγια που παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές αφενός βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα που εδρεύουν και αφετέρου προγράμματα σπουδών των οποίων οδηγούν σε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, εφόσον αυτά τα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών έχουν πιστοποίηση (accreditation) από διεθνείς οργανισμούς πιστοποίησης, σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του ίδιου νόμου (ν. 4111/2013, ΦΕΚ 18 Α').

Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται, όπου απαιτείται, με βάση το πρόγραμμα σπουδών της απαιτούμενης ειδικότητας, ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Με το άρθρο 46 ρυθμίζεται η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτων χωρών, που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για διαμονή στη Χώρα, εφόσον έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου.

Με το άρθρο 46 ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, που έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις Ακαδημίες και τα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν, κατ' εξαίρεση, άδεια διαμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτηση τους σε αυτές. Όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Με το άρθρο 48 ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, που έχουν γίνει δεκτοί για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας εφόσον προσκομίσουν βεβαίωση από νοσηλευτικό ίδρυμα που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, παρέχει ειδικότητα, ότι γίνεται δεκτός προς απόκτησή της.

Με το άρθρο 49 ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους.

Με τα άρθρα 50 έως 57 ενσωματώνονται στον Κώδικα, οι διατάξεις βάσει των οποίων εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με την ευρωπαϊκή οδηγία 2004/81/ΕΚ «Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών - θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών»

Με το άρθρο 50 ορίζονται οι προϋποθέσεις του χαρακτηρισμού πολίτη τρίτης χώρας ως «θύματος» και η προθεσμία περίσκεψης. Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός «θύμα εμπορίας ανθρώπων», αποδίδεται με Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τόσο αμέσως μετά την κίνηση της ποινικής δίωξης για έγκλημα που προβλέπεται στα άρθρα 323, 323Α, 323Β, 348Α, 349, 351 και 351Α του Π.Κ., όσο και πριν ασκηθεί ποινική δίωξη για κάποιο από αυτά τα αδικήματα. Στην τελευταία περίπτωση, για την έκδοση της εν λόγω Πράξης απαιτείται έγγραφη γνωμοδότηση, που συντάσσεται από δύο επιστήμονες με ειδικότητα ψυχιάτρου, ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού, οι οποίοι υπηρετούν σε Υπηρεσία ή σε Μονάδα Προστασίας και Αρωγής των άρθρων 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003, όπως αυτό ισχύει, ή στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής, ΜΚΟ ή στο ΔΟΜ ή σε Διεθνείς Οργανώσεις ή σε άλλους εξειδικευμένους και αναγνωρισμένους από το Κράτος φορείς προστασίας και αρωγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003. Η Πράξη χαρακτηρισμού εκδίδεται ανεξαρτήτως εάν το θύμα συνεργάζεται με τις διωκτικές Αρχές, σε όσες περιπτώσεις ο ανωτέρω Εισαγγελέας κρίνει, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Εισαγγελέα Εφετών, ότι συντρέχουν οι όροι του άρθρου 1 παρ. 2 του π.δ. 233/2003 ή ότι το θύμα δεν συνεργάζεται εξαιτίας απειλών που στρέφονται κατά προσώπων της οικογένειας του που

βρίσκονται στην Ελλάδα ή στη χώρα της προέλευσης του ή οπουδήποτε αλλού και ότι, εάν αυτό δεν προστατευθεί ή εάν απελαθεί, αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο τα προαναφερόμενα πρόσωπα.

Η ανωτέρω ρύθμιση ισχύει και για το χαρακτηρισμό προσώπου ως «θύματος παράνομης διακίνησης μεταναστών», όπως ορίζεται στην περίπτωση ιβ' του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα

Σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν χαρακτηριστεί θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών κατά τις διατάξεις των περιπτώσεων ια' και ιβ' του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα, εφόσον δεν υπάγονται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του π.δ. 233/2003, παρέχεται με πράξη της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής προθεσμία επίσκεψης τριών μηνών, ώστε να διαφύγουν από την επιρροή των δραστών των σε βάρος τους εγκλημάτων και να αποκατασταθούν ψυχικά για να μπορέσουν να λάβουν συνειδητά ανεπηρέαστη απόφαση σχετικά με τη συνεργασία τους με τις διωκτικές Αρχές.

Κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας επίσκεψης τα πρόσωπα των προηγούμενων παραγράφων δεν απελαύνονται. Απόφαση απέλασης, που έχει εκδοθεί, αλλά δεν έχει ακόμη εκτελεστεί, αναστέλλεται. Η προθεσμία επίσκεψης μπορεί να περατώνεται πριν από τη λήξη της, σε περίπτωση κατά την οποία:

α. Διαπιστώνεται από την οικεία Εισαγγελική Αρχή ότι το ανωτέρω πρόσωπο επανασυνέδεσε ενεργώς, εκουσίως και με δική του πρωτοβουλία τις σχέσεις του με τους δράστες των εγκλημάτων του άρθρου 1 περιπτώσεις ια' και ιβ' του παρόντος Κώδικα ή ότι δε συντρέχουν τελικά στο πρόσωπο του τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για το χαρακτηρισμό του ως θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, τα οποία απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις ια' και ιβ' του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα ή

β. συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Με το άρθρο 51 ορίζονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των θυμάτων σχετικά με το δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής. Στην περίπτωση πολίτη τρίτης χώρας θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών που είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η αρμόδια Εισαγγελική Αρχή προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για να προσδιορίσει την ταυτότητα και την ιθαγένεια του και για να θεμελιώσει το γεγονός ότι δεν συνοδεύεται καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς του και λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη νομική του εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπηση του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, όπου δεν υφίσταται Εισαγγελέας Ανηλίκων, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, εάν δεν βρεθεί η οικογένεια του ανήλικου ή εάν κρίνει ότι υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ο επαναπατρισμός του δεν εξυπηρετεί το συμφέρον του, μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του μέχρι την έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός τριάντα ημερών, για το διορισμό Επιτρόπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1532, 1534 και 1592 Α.Κ.

Με το άρθρο 52 ρυθμίζονται ζητήματα περίθαλψης και ικανών συνθηκών διαβίωσης στα θύματα εμπορίας ή παράνομης διακίνησης μεταναστών

Με το άρθρο 53 ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής στα θύματα εμπορίας ή παράνομης διακίνησης μεταναστών

Με το άρθρο 54 καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής λαμβανομένων υπόψη, α. εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην ελληνική επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας β. εάν το ανωτέρω πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας και γ. εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων του άρθρου 1 περιπτώσεις ια' και ιβ'.

Στο άρθρο 55 διασφαλίζονται τα δικαιώματα των θυμάτων εμπορίας ή παράνομης διακίνησης μεταναστών. Η άδεια διαμονής διασφαλίζει, α) δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, το οποίο ισχύει μόνο κατά τη διάρκεια της, β) δικαίωμα στις παροχές και την περίθαλψη του άρθρου 53, και γ) δικαίωμα στις προϋποθέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 233/2003, όπως ισχύει.

Με το άρθρο 56 ορίζονται ειδικοί λόγοι μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής. Ειδικότερα, η άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει.
- β. Εάν η αρμόδια Αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική ή ότι συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας.
- γ. Όταν η ποινική διαδικασία για τα εγκλήματα των περιπτώσεων ια' και ιβ' του άρθρου 1 έχει περατωθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 43 ή 47 Κ.Π.Δ. ή έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται η σχετική διαδικασία. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα θύματα κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 του π.δ. 233/2003.

Στο άρθρο 57 ρυθμίζεται η παροχή δυνατότητας χορήγησης άδειας διαμονής, για άλλο λόγο και υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα αυτόν, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ή του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της άδειας διαμονής λαμβάνεται ειδικά υπόψη ότι ο/η αιτών/ούσα είναι ή υπήρξε κάτοχος άδειας διαμονής ως θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών.

Με τα άρθρα 58 έως 68 ενσωματώνονται στον Κώδικα, οι διατάξεις βάσει των οποίων εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με την ευρωπαϊκή οδηγία 2005/71/EK σχετικά με την «Ειδική διαδικασία εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας».

Με το άρθρο 58 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας από το πλαίσιο του οποίου εξαιρούνται, α) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνή προστασία ή στο πλαίσιο καθεστώτων προσωρινής προστασίας, β) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι αιτούνται να διαμείνουν στην Ελλάδα υπό την ιδιότητα του σπουδαστή κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/114/EK σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία, προκειμένου να διεξάγουν έρευνα για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, γ) στους πολίτες τρίτων χωρών, η επιστροφή/απέλαση των οποίων έχει ανασταλεί, δ) σε περίπτωση απόσπασης ερευνητή από ερευνητικό οργανισμό κράτους μέλους της Ένωσης σε άλλο ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα.

Με το άρθρο 60 ορίζεται ότι η υποδοχή ερευνητών σε ερευνητικούς οργανισμούς προϋποθέτει, την έγκριση του ερευνητικού οργανισμού η οποία χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας,

Δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί, ή άλλοι αντίστοιχοι ερευνητικοί φορείς του δημόσιου τομέα, ή τα ν.π.ι.δ. που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, καθώς και αναγνωρισμένα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), δηλαδή Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), θεωρούνται εγκεκριμένοι φορείς για τις ανάγκες του παρόντος Κώδικα.

Ιδιωτικοί φορείς προκειμένου να λάβουν έγκριση, υποβάλλουν αίτηση συνοδευόμενη από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Καταστατικό του φορέα στο οποίο τεκμηριώνεται η ύπαρξη Τμήματος Έρευνας και Ανάπτυξης
- β) Τεκμηρίωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του φορέα και των δαπανών για δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας, όπως προκύπτουν από τα αιτήματα του φορέα για εφαρμογή φορολογικών εκπτώσεων για δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας, σύμφωνα με το ν.3296/2004 (ΦΕΚ Α' 253), όπως ισχύει.

- γ) Επαρκή τεκμηρίωση της αναγκαιότητας απασχόλησης ερευνητών πολιτών τρίτων χωρών.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται στη ΓΓΕΤ, από την οποία και αξιολογούνται. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης χορηγείται έγκριση διάρκειας 5 ετών.

Οι ερευνητικοί οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων των βιογραφικών σημειωμάτων των ερευνητών τρίτων χωρών και των προσόντων τους υπό το πρίσμα

των στόχων της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένα αντίγραφα των τίτλων τους σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο μζ του παρόντος Κώδικα.

Όλοι οι ερευνητικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να γνωστοποιούν στη ΓΓΕΤ τις συμβάσεις υποδοχής τις οποίες έχουν υπογράψει. Η ΓΓΕΤ είναι αρμόδια για τον έλεγχο των εν λόγω συμβάσεων.

Με το άρθρο 61 ρυθμίζεται το περιεχόμενο της σύμβασης υποδοχής. Οι ερευνητικοί οργανισμοί μπορούν να υπογράφουν συμβάσεις υποδοχής μόνον εφόσον έχουν ελεγχθεί οι ακόλουθοι όροι:

α) το ερευνητικό σχέδιο έχει γίνει δεκτό από το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού αφού ελεγχθούν τα ακόλουθα:

i) ο σκοπός και η διάρκεια της έρευνας και η διαθεσιμότητα των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων για τη διεξαγωγή της,

ii) τα προσόντα του ερευνητή στο πλαίσιο του αντικειμένου της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένο αντίγραφο του τίτλου του σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο μζ' του παρόντος Κώδικα.

β) ο ερευνητής διαθέτει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του, επαρκείς πόρους, χωρίς να προσφύγει στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι κατώτεροι των 900 € μηνιαίως, ώστε να καλύπτει τις δαπάνες του. Το ποσόν των επαρκών πόρων του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

γ) ο ερευνητής διαθέτει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του, ασφάλιση για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

δ) η σύμβαση υποδοχής προσδιορίζει τη νομική σχέση και τις εργασιακές συνθήκες των ερευνητών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Στα άρθρα 62, 63 και 64 ορίζεται η διαδικασία χορήγησης, διάρκειας και ανανέωσης άδειας διαμονής σε ερευνητές και στα μέλη της οικογένειάς τους

Στο άρθρο 65 ορίζεται το δικαίωμα διαμονής και χορήγηση άδειας διαμονής, στην Ελλάδα, σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει λάβει άδεια διαμονής ερευνητή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του παρόντος.

Στο άρθρο 66 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις ανάκλησης ή μη ανανέωσης της άδειας διαμονής και στο άρθρο 67 ρυθμίζεται η δυνατότητα παροχής διδακτικού έργου από πολίτες τρίτων χωρών που έχουν γίνει δεκτοί ως ερευνητές

Στο άρθρο 68 ρυθμίζεται το δικαίωμα κατόχου άδειας διαμονής ερευνητή σε ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α) την αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών τίτλων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

β) τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης,

γ) τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας όπως ορίζονται στον κανονισμό ΕΚ αριθ. 883/2004 του Συμβουλίου, της 29^{ης} Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας. Οι ειδικές διατάξεις στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1231/2010 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για την επέκταση των διατάξεων του κανονισμού ΕΚ αριθ. 883/2004 και του κανονισμού ΕΕ αριθ. 987/2009 στους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι δεν καλύπτονται ήδη από τις διατάξεις αυτές μόνον λόγω της ιθαγένειάς τους, εφαρμόζονται αναλόγως,

δ) τις φορολογικές διευκολύνσεις,

ε) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού.

Με τα άρθρα 70 έως 78 ενσωματώνονται στον Κώδικα, οι διατάξεις βάσει των οποίων εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με την ευρωπαϊκή οδηγία 2003/86/EK « Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών για οικογενειακή επανένωση κατά την Οδηγία 2003/86/EK του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003»

Το δικαίωμα παρέχεται σε πολίτη τρίτης χώρας που κατέχει άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, διάρκειας ισχύος τουλάχιστον δύο ετών, η οποία του παρέχει τη δυνατότητα να αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, εφόσον τα μέλη της οικογένειάς του είναι πολίτες τρίτης χώρας, ανεξάρτητα από το καθεστώς τους.

Στο άρθρο 71 ορίζονται οι προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος της οικογενειακής επανένωσης. Συγκεκριμένα, ο πολίτης τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο ετών δικαιούται να ζητήσει, κατόπιν αίτησής του, την είσοδο και διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειάς του. Η αίτηση υποβάλλεται και εξετάζεται όταν τα μέλη αυτά διαμένουν εκτός της ελληνικής επικράτειας. Τυχόν διαμονή των μελών αυτών στην ελληνική επικράτεια, πριν την υποβολή της αίτησης για οικογενειακή επανένωση, δεν αποτελεί παρακωλυτικό λόγο και η αίτηση για τη χορήγηση της θεώρησης εισόδου εξετάζεται κατά παρέκκλιση, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη της οικογένειας, την είσοδο των οποίων αιτείται ο πολίτης τρίτης χώρας, πληρούν κριτήρια ενσωμάτωσης στη χώρα, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 14 του άρθρου 137 του παρόντος Κώδικα.

Οι ρυθμίσεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 αποτελούν νέα ρύθμιση η οποία εισάγεται προκειμένου να επιλύσει πρακτικά ζητήματα, με περιπτώσεις μη νόμιμα διαμενόντων στη χώρα μελών οικογένειας που έχουν συσσωρευτεί τόσο στις υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας όσο και του Υπουργείου Εσωτερικών, λόγω άρνησης των ελληνικών προξενικών αρχών να χορηγήσουν θεωρήσεις εισόδου σε πολίτες τρίτων χωρών, εάν διαπιστώνεται προηγούμενη διαμονή των μελών της οικογένειας, για τα οποία ζητείται η επανένωση, στην Ελλάδα.

Για την άσκηση του δικαιώματος της προηγούμενης παραγράφου, ο συντηρών θα πρέπει να αποδεικνύει την οικογενειακή σχέση με τα μέλη της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση στην Ελλάδα, καθώς και ότι πληροί ο ίδιος, σωρευτικά, τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

- α. διαθέτει κατάλυμα ικανό να καλύψει τις ανάγκες του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση,
- β. διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο. Η ανωτέρω προσαύξηση του 15% για κάθε τέκνο δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία και οι δύο σύζυγοι διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα,
- γ. διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες εργαζομένων ημεδαπών, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.

Σε περίπτωση πολυγαμίας, αν ο συντηρών έχει ήδη σύζυγο που ζει μαζί του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση με άλλη σύζυγο.

Δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση ανήλικων τέκνων του συντηρούντος και άλλης συζύγου, εκτός των περιπτώσεων που του έχει ανατεθεί νομίμως η επιμέλεια.

Στο άρθρο 72 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην υποβολή και εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση. Συγκεκριμένα, ο συντηρών καταθέτει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος Κώδικα. Το αρμόδιο για την εξέταση του αιτήματος όργανο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του παρόντος Κώδικα, υποχρεούται να ζητήσει άμεσα τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας, καθώς

και τη γνώμη της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής, με σκοπό τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης και της δυνατότητας ένταξης, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τα μέλη της οικογένειας και την εξέταση κινδύνων που προκύπτουν για τη δημόσια υγεία. . Μη εμφάνιση των μελών της οικογένειας, των οποίων την είσοδο έχει αιτηθεί ο συντηρών, σε κλήση για συνέντευξη, στην οικεία προξενική αρχή καθιστά το αίτημα μη παραδεκτό. Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός αποκλειστικής τριμήνου προθεσμίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με το σύνθετο χαρακτήρα της εξέτασης, η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για διάστημα τριάντα ημερών. Ο πλήρης φάκελος του αιτούντα οικογενειακής επανένωσης αποστέλλεται στο οικείο Προξενείο από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, είτε ταχυδρομικώς, είτε μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και υπό την προϋπόθεση ότι αναλαμβάνει τα έξοδα αποστολής, μέσω ταχυμεταφοράς των ΕΛΤΑ ή ιδιωτικών εταιρειών. Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλονται σε κάθε περίπτωση, προς τα οικεία προξενεία και κατάλογοι με τους πολίτες οι οποίοι έχουν καταθέσει αίτηση για οικογενειακή επανένωση.

Το αρμόδιο όργανο εξετάζει την αίτηση ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 71 του παρόντος Κώδικα. Κατά την εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση εκτιμάται ιδιαίτερος και το συμφέρον των ανηλίκων τέκνων.

Το αρμόδιο όργανο, αφού λάβει υπόψη τις ανωτέρω γνώμες, εκδίδει σχετική απόφαση, την οποία, η οποία, εφόσον το αίτημα έχει γίνει δεκτό, χορηγεί, εφόσον πληρούνται οι λοιποί όροι εισόδου, στα μέλη της οικογένειας τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί απαγόρευσης εισόδου του άρθρου 82 του ν. 3386/2005

Στα άρθρα 73 και 74 ορίζεται η διαδικασία χορήγησης διάρκειας και ανανέωσης της άδειας διαμονής των μελών της οικογένειας που γίνονται δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

Σημαντική ρύθμιση που εισάγεται στο άρθρο 74 αφορά στην μη αναζήτηση επαρκών πόρων κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής των μελών της οικογένειας. Αυτό κρίνεται σκόπιμο για λόγους προστασίας της ενότητας της οικογένειας σε περίπτωση που και λόγω της δημοσιονομικής συγκυρίας ο συντηρών δεν διαθέτει τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους.

Στο άρθρο 75 ορίζονται οι περιπτώσεις απόρριψης αιτήματος ή ανάκλησης άδειας διαμονής. Η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης και την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής στα μέλη της οικογένειας.

β. συντρέχουν λόγοι δημόσιας υγείας.

γ ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο,

δ. αποδειχθεί, με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα, ότι διαπράχθηκε, με οποιοδήποτε τρόπο απάτη ή χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα,

ζ. διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος, προκειμένου να επιτευχθεί η είσοδος ή διαμονή στη Χώρα, ή η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής.

Κατά την ανάκληση ή τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής μέλους της οικογένειας του συντηρούντος για λόγους δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, εξετάζονται, πέραν των ανωτέρω διατάξεων καθώς και των σχετικών προβλέψεων του παρόντος Κώδικα, η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος που διεπράχθη και οι κίνδυνοι που προέρχονται από αυτό το άτομο.

Για την απόρριψη αίτησης, την ανάκληση ή την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής, ή σε περίπτωση λήξης μέτρου απομάκρυνσης εις βάρος του συντηρούντος ή μελών της οικογένειάς του,

συνεκτιμάται ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου, η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα, καθώς και η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του.

Στο άρθρο 76 ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών της οικογένειας. Ειδικότερα, τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος έχουν, εξίσου με αυτόν, δικαίωμα:

- α. πρόσβασης στην εκπαίδευση,
- β. πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία-παροχή υπηρεσιών ή έργου, κατά την πρώτη ανανέωση της άδειας διαμονής τους .
- γ. πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τη βασική και περαιτέρω κατάρτιση καθώς και την επανακατάρτιση.

Οι κάτοχοι αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση υπόκεινται στα γενικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Προς την κατεύθυνση της απλούστευσης, σημαντική θεωρείται η κατάργηση της απόφασης έγκρισης εργασίας και η δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στην αγορά εργασίας μετά την πρώτη άδεια διαμονής.

Στο άρθρο 77, ορίζονται οι προϋποθέσεις απόκτησης αυτοτελούς άδειας διαμονής από τα μέλη που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης, Συγκεκριμένα, πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης δικαιούνται, κατόπιν αίτησής τους, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα, λόγω, α. παρέλευσης πενταετίας από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους λοιπούς λόγους του Κώδικα, β. ενηλικίωσης.

Αυτοτελής άδεια διαμονής μπορεί να χορηγείται στα πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά δυνάμει οικογενειακής επανένωσης και λόγω, α. θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του, β. σε περίπτωση που ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, επί τρία, τουλάχιστον, έτη από τα οποία το ένα έτος έχει διανυθεί στη χώρα. ή συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας υπήρξε θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται για άλλους λόγους, εκτός της οικογενειακής επανένωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίον έχει ανατεθεί η επιμέλεια. Για τα τέκνα που ενηλικιώνονται, η αυτοτελής άδεια διαμονής, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, είναι τριετής και δεν μπορεί να υπερβαίνει την συμπλήρωση του 21 ου έτους της ηλικίας τους.

Η εν λόγω άδεια διαμονής, υπό την επιφύλαξη συνδρομής στο πρόσωπο του αιτούντος λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, ανανεώνεται για επιπλέον τρία έτη με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης αυτοτελούς άδειας διαμονής.

Περαιτέρω ανανέωση της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα αυτού.

Η ρύθμιση που αφορά στην αυτοτελή άδεια διαμονής των τέκνων που ενηλικιώνονται αφορά σε νέα ρύθμιση που στόχο έχει την προστασία των τέκνων που ενηλικιώνονται και την απλοποίηση των διαδικασιών, αφού απαλλάσσει τις υπηρεσίες από το φόρτο που συνεπαγόταν η κατ' έτος ανανέωση των εν λόγω αδειών διαμονής και στις πλείστες των περιπτώσεων οδηγούσε στην απώλεια διαμονής των τέκνων, αφού μετά τη συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας αντιμετωπιζόνταν αυτοτελώς, ως οικονομικοί μετανάστες.

Σε περίπτωση που η αυτοτελής άδεια διαμονής ανανεωθεί για σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί, μετά το πέρας των σπουδών του, να την ανανεώσει αυτοτελώς για ένα (1) έτος. Περαιτέρω ανανέωση της επιτρέπεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα αυτού.

Η αυτοτελής άδεια διαμονής παρέχει στον κάτοχό της δικαίωμα άμεσης πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία - παροχή ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου, καθώς και σε σπουδές σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης.

Οι διατάξεις των άρθρων 79 έως 88 αποτελούν ένα πλέγμα εθνικών ρυθμίσεων που αφορούν σε ζητήματα οικογενειακής επανένωσης που δεν εντάσσονται στο ρυθμιστικό πεδίο της οδηγίας, αποτελούν όμως ιδιαίτερα σημαντικές παρεμβάσεις που στο προϋσχύσαν θεσμικό πλαίσιο αντιμετωπίζονταν αποσπασματικά.

Με το άρθρο 79 διασαφηνίζεται ότι η χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδές στα παιδιά δεύτερης γενιάς δεν εμπίπτει ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις στα οριζόμενα στην οδηγία για τις σπουδές, ως προς τους περιορισμούς και τους επαρκείς πόρους

Με το άρθρο 80 το δικαίωμα σε αυτοτελή άδεια διαμονής επεκτείνεται και σε πολίτες τρίτης χώρας που κατά την ενηλικίωσή τους διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Η ρύθμιση κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική αφού καταλαμβάνει παιδιά που φιλοξενούνται σε ιδρύματα και οικοτροφεία τα οποία ενόσω είναι ανήλικα έχουν δικαίωμα διαμονής το οποίο τους αποστερείται εάν μετά την ενηλικίωσή τους δεν καταφέρουν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους για σπουδές ή εργασία, μετατρέποντας αυτά σε οικονομικούς μετανάστες.

Με το άρθρο 81 ρυθμίζεται και νομικά το ζήτημα αδειοδότησης των μελών των οικογενειών που συστήνονται στην Ελλάδα, με γάμο που τελείται μεταξύ νόμιμα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, καθώς και των ανηλικών τέκνων πολιτών τρίτων χωρών που γεννιούνται στην Ελλάδα, καθώς οι εν λόγω περιπτώσεις δεν υπάγονται αμιγώς στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων της οδηγίας για την οικογενειακή επανένωση.

Με το άρθρο 82 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο δικαίωμα διαμονής και στην υπό προϋποθέσεις διατήρηση αυτού, πολιτών τρίτων χωρών, μελών οικογένειας ομογενών.

Ιδιαίτερως σημαντικά θεωρούνται τα άρθρα 83 έως 88 με τα οποία θεσπίζονται εθνικές ρυθμίσεις για το δικαίωμα διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα. Μέχρι τώρα η Ελλάδα ανήκε στη μειοψηφία των κρατών - μελών της Ε.Ε. που εφάρμοζε αναλογικά τα οριζόμενα στην οδηγία 2004/38/EK, σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, και για τα μέλη οικογένειας Έλληνα. Το γεγονός αυτό δημιούργησε σωρεία προβλημάτων, δεδομένου ότι το εθνικό νομικό πλαίσιο ήταν εναρμονισμένο με το ενωσιακό και η πολιτεία δεν είχε τη δυνατότητα να θέσει εθνικούς κανόνες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ολοένα και αυξανόμενη κατάχρηση δικαιωμάτων που σε πολλές περιπτώσεις άπτονταν ζητημάτων δημόσιας τάξης, αφού παρατηρήθηκε ότι μεγάλος αριθμός πολιτών τρίτων χωρών, καταχράται του δικαιώματος, χρησιμοποιώντας ως πρόσχημα την ενότητα της οικογένειας, με πραγματικό στόχο την είσοδο στην Ελλάδα προκειμένου να αποκτήσει ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και απόδοση δικαιωμάτων που απορρέουν από τις ευνοϊκές διατάξεις της Οδηγίας, τα οποία άλλως δεν θα ήταν δυνατόν να αποκτήσουν.

Έτσι τίθενται προϋποθέσεις αναγνώρισης δικαιώματος διαμονής υπέρ των μελών οικογένειας του ημεδαπού, πολιτών τρίτης χώρας, οι οποίες σε κάθε περίπτωση τηρούν τα όρια που επιβάλλονται από το δίκαιο της ΕΕ και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου και ιδίως την αρχή της αναλογικότητας,

Ειδικότερα, με το άρθρο 83 ορίζονται σαφώς τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν, ως προς τη νομιμότητα της διαμονής τους, οι πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται δικαίωμα διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, το είδος, η διάρκεια και τα δικαιώματα που παρέχει ο χορηγούμενος τίτλος διαμονής, καθώς και η ειδική διάκριση σε ότι αφορά στην απόρριψη ή ανάκληση τίτλου διαμονής για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας που δημιουργεί προστατευτικό πλαίσιο στους εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών, βασισμένο στην αρχή της αναλογικότητας.

Επιπρόσθετα ορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και συγκεκριμενοποιούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που θα πρέπει να συντρέχουν ώστε να χαρακτηρίζεται μέλος της οικογένειας του Έλληνα ως συντηρούμενο, προκειμένου να του χορηγείται δικαίωμα διαμονής.

Έτσι, διευκρινίζεται ότι αυτόματο δικαίωμα διαμονής χορηγείται στο/στη σύζυγο του Έλληνα και στους ανήλικους κατιόντες τους, καθώς και στους ανήλικους κατιόντες του ετέρου των συζύγων, ενώ το δικαίωμα διαμονής για τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειας (ανιόντες και ενήλικοι, άνω του 21ου έτους της ηλικίας, κατιόντες) υπόκειται σε έλεγχο, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι ο ενδιαφερόμενος υποστηρίζεται υλικά από τον Έλληνα ή τον έτερο των συζύγων που είναι πολίτης τρίτης χώρας και ότι συντηρούνταν ή ζούσε υπό τη στέγη του ετέρου των συζύγων που είναι πολίτης τρίτης χώρας στη χώρα καταγωγής ή ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι υγείας που καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική φροντίδα του μέλους της οικογένειας από τον Έλληνα.

Με το άρθρο 84 ορίζονται οι προϋποθέσεις απόκτησης δελτίου μόνιμης διαμονής από τα μέλη οικογένειας Έλληνα τα οποία διαμένουν νομίμως στη Χώρα με τον Έλληνα για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών. Το δελτίο μόνιμης διαμονής ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία.. Μετά την απόκτηση δελτίου μόνιμης διαμονής η απώλεια αυτού επέρχεται μόνο σε περίπτωση απουσίας του ενδιαφερόμενου από την Ελλάδα, για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα δύο συναπτά έτη.

Με το άρθρο 85 ρυθμίζεται η διατήρηση του δικαιώματος διαμονής από μέλη οικογένειας Έλληνα σε περιπτώσεις που α. Ο Έλληνας αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στην Ελλάδα επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατο του β. Εκδοθεί απόφαση διαζυγίου και ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον έτη, πριν την υποβολή αίτησης αγωγής διαζυγίου, εκ των οποίων το ένα έτος στην Ελλάδα ή η επιμέλεια των τέκνων έχει ανατεθεί νομίμως σε έναν από τους συζύγους που είναι πολίτης τρίτης χώρας γ. Συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος. δ. Ο ένας των συζύγων απολαύει νομίμως του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι από τη σχετική δικαστική απόφαση ή την έγγραφη συμφωνία των συζύγων προκύπτει ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται. Το δικαίωμα διαμονής των εν λόγω προσώπων διατηρείται, υπό την προϋπόθεση ότι τα πρόσωπα αυτά αποδεικνύουν την ιδιότητά τους ως μισθωτών ή την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, ή αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν, κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Ελλάδα, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της Χώρας, καθώς και ότι έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στην Ελλάδα, ή, τέλος αποδεικνύουν ότι είναι μέλη της ήδη συσταθείσης, στην Ελλάδα, οικογένειας ενός προσώπου, το οποίο πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Η προσωποπαγής άδεια διαμονής έχει διάρκεια πέντε έτη και ανανεώνεται για πέντε έτη κάθε φορά.

Προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής χορηγείται και σε πολίτες τρίτων χωρών που διέμεναν νόμιμα στην Ελλάδα για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα και μετά τη σύναψη γάμου με έτερο πολίτη τρίτης χώρας ή Έλληνα πολίτη μετέβαλλαν το καθεστώς διαμονής τους και έλαβαν είτε άδεια διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης είτε δελτίο διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, έχουν τη δυνατότητα να επανέλθουν στο προηγούμενο καθεστώς διαμονής τους, εφόσον α. Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο Έλληνας αποβιώσει και δεν δικαιούνται αυτοτελές ή προσωποπαγές αντίστοιχα δικαίωμα διαμονής β. εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου και δεν δικαιούνται αυτοτελές ή προσωποπαγές αντίστοιχα δικαίωμα διαμονής.

Άδεια διαμονής χορηγείται και σε όσα από τα μέλη της οικογένειάς τους διέμεναν νόμιμα στη χώρα και μετέβαλλαν αντίστοιχα το καθεστώς διαμονής τους.

Με το άρθρο 86 ρυθμίζονται τα δικαιώματα των μελών οικογένειας Έλληνα, και συγκεκριμένα η ίση μεταχείριση με τους πολίτες της Ένωσης, η εξαίρεση αυτών από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου και η πρόσβαση σε μισθωτή και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα

Με το άρθρο 87 ρυθμίζονται ζητήματα μη αναγνώρισης ή απώλειας του δικαιώματος διαμονής μελών οικογένειας Έλληνα. Ειδικότερα, το δικαίωμα διαμονής δεν χορηγείται ή ανακαλείται εάν α. αποδειχθεί με δικαστική απόφαση ή προκύπτει από αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα και γενικά ότι στοιχειοθετείται κατάχρηση δικαιώματος ή απάτη, όπως στην περίπτωση εικονικού γάμου β. ο Έλληνας και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο γ. διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του Κώδικα αυτού, προκειμένου να αποκτηθεί το δελτίο διαμονής ή μόνιμης διαμονής.

Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του ετέρου συζύγου.

Εφόσον αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής απορρίπτεται ή χορηγηθείσα άδεια διαμονής ανακαλείται, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες εκδίδουν απόφαση επιστροφής.

Με το άρθρο 88 ρυθμίζεται το καθεστώς διαμονής των γονέων ανήλικων ημεδαπών και ανήλικων αδελφών των ημεδαπών, ανεξαρτήτως του τρόπου κτήσης της ιθαγένειας του ημεδαπού τέκνου, στο πλαίσιο ομοιογενούς αντιμετώπισης όλων των μελών της ίδιας οικογένειας.

Με τα άρθρα 89 έως 107 ενσωματώνονται στον Κώδικα, οι διατάξεις βάσει των οποίων εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με την ευρωπαϊκή οδηγία 2003/109/ΕΚ της 25^{ης} Νοεμβρίου 2003 σχετικά με τους πολίτες τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες και εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με τις διατάξεις 2011/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2011 με τις οποίες επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/109/ΕΚ και στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

Στον Κώδικα, πλέον των ρυθμίσεων που αφορούν στη μεταφορά της οδηγίας και των ρυθμίσεων που επεκτείνουν το δικαίωμα χορήγησης άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, εισάγονται βελτιωτικές ρυθμίσεις με τις οποίες απλουστεύονται οι διαδικασίες, μειώνονται οι απαιτήσεις αναφορικά με το ύψος των επαρκών πόρων και προβλέπεται διεύρυνση των κριτηρίων σε ότι αφορά την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών. Ειδικότερα,

Στο άρθρο 89 ορίζεται περιοριστικά το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας Οι διατάξεις της οδηγίας αφορούν στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας

Με το άρθρο 90 ορίζονται οι προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος που είναι η νόμιμη και αδιάλειπτη διαμονή στην Ελλάδα για πέντε έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η απόδειξη επαρκούς εισοδήματος για τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρα και καθορίζεται στο ύψος του ετήσιου εισοδήματος του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 10% για το σύνολο των συντηρούμενων μελών της οικογένειάς του, η πλήρης ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλισμένων ημεδαπών, η οποία καλύπτει και τα μέλη της οικογένειάς του και η πλήρωση όρων ένταξης στην ελληνική κοινωνία.

Με το άρθρο 91 ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν στην υποβολή της αίτησης, τα κριτήρια ένταξης και οι προθεσμίες εντός των οποίων διεκπεραιώνονται τα σχετικά αιτήματα.

Οι όροι ένταξης ενός πολίτη τρίτης χώρας στην ελληνική κοινωνία, αποδεικνύονται από την επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας και γνώση στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του

ελληνικού πολιτισμού, την κατοχή δελτίου μόνιμης διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, σχετική εισήγηση από επιτροπή πολιτογράφησης του άρθρου 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας και σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 5Α του ίδιου Κώδικα και τη νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα δώδεκα (12) έτη

Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι εκείνο που χορήγησε την τελευταία άδεια διαμονής. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι ο Γενικός Γραμματέας της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στο άρθρο 92 ορίζεται ότι η άδεια διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος έχει διάρκεια ισχύος πέντε έτη, η οποία ανανεώνεται για 5 έτη κάθε φορά, χωρίς την ανάγκη συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 90 του παρόντος Κώδικα.

Στο άρθρο 93 ρυθμίζονται ζητήματα απόρριψης αιτήματος για χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας, ενώ στο άρθρο 94 ρυθμίζονται ζητήματα ανάκλησης ή απώλειας του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος. Ειδικότερα, ορίζεται ότι ο επί μακρόν διαμένων δεν δικαιούται να διατηρεί το καθεστώς, εφόσον, α. αποδειχθεί ότι έχει συμπράξει δολίως στην απόκτηση του καθεστώτος β. έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής στο πρόσωπό του γ. έχει απουσιάσει από το έδαφος της ΕΕ για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών δ. συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα των αδικημάτων που έχει διαπράξει, εστω κι αν η απειλή αυτή δεν αποτελεί λόγο επιστροφής κατά την έννοια του άρθρου 96 του παρόντος Κώδικα, ε. έχει αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής στα άλλα κράτη μέλη, δυνάμει της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ.στ. αποδειχθεί, με οποιονδήποτε τρόπο, ότι έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ελλάδας για διάστημα που υπερβαίνει τα έξι (6) έτη, ζ. ανακληθεί ή απορριφθεί αίτηση ανανέωσης καθεστώτος διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τα άρθρα 14 παρ. 3 και 19 παρ.3 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ. Όταν η ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος δεν δικαιολογούν τη λήψη μέτρου επιστροφής, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να υποβάλει αίτηση για άλλο λόγο, εκτός της απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, χωρίς να απαιτείται χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου. Σε περίπτωση δικαιούχου διεθνούς προστασίας ενημερώνεται η Υπηρεσία Ασύλου προκειμένου να του επαναχορηγήσει την άδεια διαμονής δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

Στο άρθρο 95 ορίζονται οι προϋποθέσεις επανάκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος

Στο άρθρο 96 ορίζονται περιοριστικά οι λόγοι που επιτρέπουν την έκδοση επιστροφής πολίτη τρίτης χώρας επί μακρόν διαμένοντος. Απόφαση επιστροφής εκδίδεται μόνο εάν ο πολίτης τρίτης χώρας, συνιστά ενεστώσα και ειδικά αιτιολογημένη απειλή κατά της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας. Η απόφαση επιστροφής δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής. Κατά την εξέταση των λόγων που δικαιολογούν την λήψη μέτρου επιστροφής στο πρόσωπο του επί μακρόν διαμένοντος συνεκτιμώνται, α. η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα, β. οι επιπτώσεις στον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του, γ. οι δεσμοί με τη χώρα διαμονής ή η απουσία δεσμών με τη χώρα καταγωγής του και δ. η ηλικία του ενδιαφερομένου προσώπου.

Στο άρθρο 97 ρυθμίζονται οι διαδικαστικές εγγυήσεις ενώ στο άρθρο 98 τα δικαιώματα του επί μακρόν διαμένοντος, βασικότερο των οποίων είναι η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς. Ο επί μακρόν διαμένων απολαύει ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά, α. την πρόσβαση στη μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα και τους όρους απασχόλησης και εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής. Δεν επιτρέπεται πρόσβαση σε δραστηριότητες που αφορούν την άσκηση δημόσιας εξουσίας, β. την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, περιλαμβανομένων των υποτροφιών σπουδών, γ. την αναγνώριση

επαγγελματικών διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων δ. την κοινωνική ασφάλεια και τα βασικά πλεονεκτήματα της κοινωνικής αρωγής και προστασίας, όπως αυτά οριοθετούνται στο πλαίσιο ιδίως των ν. 4051/1960 «Περί ενισχύσεως απροστάτευτων παιδών» (ΦΕΚ Α'68), ν.δ. 57/1973 «Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεπουσών τον θεσμόν της απορίας διατάξεων» (ΦΕΚ Α'149), ν. 1302/1982 «Για την επικύρωση της Διεθνούς Σύμβασης εργασίας αρ.103/1952 (ΦΕΚ Α'133), ν. 2101/1992 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των παιδιών» (ΦΕΚ Α'192), Ν. 3454/2006 «Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α'75), ε. τις φορολογικές διευκολύνσεις, στ. την πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που βρίσκονται στη διάθεση του κοινού και την πρόσβαση στις διαδικασίες απόκτησης στέγης, ζ. την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργανώσεις εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση της οποίας τα μέλη ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, περιλαμβανομένων και των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από αυτόν τον τύπο οργάνωσης, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας, η. την ελεύθερη κίνηση και εγκατάσταση στο σύνολο της Επικράτειας.

Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης περιορίζεται ως προς την α. πρόσβαση σε μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ασκείται αποκλειστικά από Έλληνες ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ. β. πρόσβαση στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, για την οποία μπορεί να απαιτείται να αποδείξει ο επί μακρόν διαμένων την απαιτούμενη για το σκοπό αυτό γλωσσική επάρκεια γ. είσοδο στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, για την οποία απαιτείται η προηγούμενη εκπλήρωση των εκπαιδευτικών προϋποθέσεων της ισχύουσας νομοθεσίας.

Στο άρθρο 99 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο δικαίωμα διαμονής και χορήγηση άδειας διαμονής, στην Ελλάδα, σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο επί μακρόν διαμένων, ο οποίος έχει αποκτήσει το καθεστώς αυτό σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να διαμένει, υπό όρους, στη Χώρα, για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, για την άσκηση μισθωτής δραστηριότητας, μη μισθωτής δραστηριότητας, ως οικονομικώς ανεξάρτητο άτομο, ως σπουδαστής, ή για να παρακολουθήσει μαθήματα επαγγελματική κατάρτιση.

Με το άρθρο 100 ρυθμίζονται οι όροι εισόδου και διαμονής στην Ελλάδα, πολιτών τρίτων χωρών που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα ως επί μακρόν διαμένων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με το άρθρο 101 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα μέλη της οικογένειάς του, για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας

Με το άρθρο 102 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν σε δικαιώματα και υποχρεώσεις πολιτών τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής στην Ελλάδα

Οι πολίτες τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν στην Ελλάδα, απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς στους τομείς και υπό τους όρους των πολιτών τρίτων χωρών που απόκτησαν το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα

Με το άρθρο 103 προσδιορίζονται τα κριτήρια ανάκλησης της άδειας διαμονής και η υποχρέωση επανεισδοχής

Έως ότου ο πολίτης τρίτης χώρας αποκτήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, η άδεια διαμονής του δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται και ο ενδιαφερόμενος και τα μέλη της οικογένειάς του υποχρεούνται να εγκαταλείψουν το έδαφος της χώρας, για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας, όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις δεν πληρούνται πλέον και όταν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν διαμένει νομίμως στη χώρα.

Αν ληφθεί ένα από τα παραπάνω μέτρα ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίον αφορά, οφείλει να επιστρέψει αμέσως στο πρώτο κράτος μέλος που του χορήγησε το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος.

Στην περίπτωση που ένα από τα μέτρα που αναφέρονται παραπάνω, ληφθεί από δεύτερο κράτος μέλος και αφορά σε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος έχει υπαχθεί στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα και ασκεί το δικαίωμα διαμονής του στο δεύτερο κράτος μέλος, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές οφείλουν να επιτρέψουν αμέσως και χωρίς διατυπώσεις, την επανεισδοχή αυτού και των μελών της οικογένειάς του στην Ελλάδα.

Μέχρι να αποκτήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα και με την επιφύλαξη της υποχρέωσης επανεισδοχής οι αρμόδιες ελληνικές αρχές μπορούν να απομακρύνουν τον πολίτη τρίτης χώρας από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές προβαίνουν σε διαβούλευση με τις αντίστοιχες αρχές του πρώτου κράτους μέλους. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της ανωτέρω διαβούλευσης, ζητούν, από το πρώτο κράτος μέλος, τις αναγκαίες πληροφορίες για την έκδοση και εκτέλεση της απόφασης απέλασης.

Οι αποφάσεις επιστροφής, δεν συνοδεύονται από μόνιμη απαγόρευση διαμονής.

Τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας με άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος από άλλο κράτος μέλος, εκτός εάν εντωμεταξύ έχει αρθεί η διεθνής προστασία ή εάν το πρόσωπο για το οποίο πρόκειται εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο άρθρο 21 παρ. 2 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ. Η παρούσα παράγραφος ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 21 παρ. 1 της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ.

Στο άρθρο 104 ορίζονται οι προϋποθέσεις απόκτησης καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής ως επί μακρόν διαμένων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίον έχει χορηγηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος Κώδικα. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο πρώτο κράτος μέλος.

Με το άρθρο 105 ορίζεται ως ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή των απαιτούμενων πληροφοριών, η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με το άρθρο 106 ορίζεται ότι οι πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν εθνικές άδειες διαμονής μακράς διάρκειας (αόριστης ή δεκαετούς διάρκειας), δεν απολαμβάνουν του δικαιώματος διαμονής στα άλλα κράτη μέλη.

Τα άρθρα 108 και 109 είναι εθνικές ρυθμίσεις με τις οποίες ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην απόδειξη της επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως κριτηρίου ένταξης και στην άδεια διαμονής στη δεύτερη γενιά.

Με το άρθρο 108 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στους τίτλους και τα πιστοποιητικά επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και η προβλεπόμενη διαδικασία πιστοποίησης γνώσης της ελληνικής γλώσσας, η οποία διενεργείται από τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης. Επιπρόσθετα, προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη στους Υπουργούς Εσωτερικών

και Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία μπορούν να εξαιρούνται από τη διαδικασία των εξετάσεων για την απόκτηση των προβλεπόμενων πιστοποιητικών πολίτες τρίτων χωρών που έχουν επιτυχώς ολοκληρώσει την παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και απόκτησης γνώσεων στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, ιδίως στο πλαίσιο προγραμμάτων ένταξης που απευθύνονται σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι τίτλου διαμονής. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε άλλο ζήτημα που αφορά τη διοργάνωση και το περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και απόκτησης γνώσεων στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού.

Με το άρθρο 109 ρυθμίζεται το καθεστώς διαμονής της δεύτερης γενιάς. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές, σε ενήλικες πολίτες τρίτων χωρών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς έξι τάξεις ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα, πριν τη συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας τους και διαμένουν νόμιμα στη χώρα, χορηγείται, εφόσον προσκομιστούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, άδεια διαμονής πενταετούς διάρκειας η οποία παρέχει στον κάτοχό της τα δικαιώματα του άρθρου 98 του παρόντος Κώδικα.

Η άδεια διαμονής ανανεώνεται για πέντε έτη, κάθε φορά με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής.

Η εν λόγω άδεια, μπορεί να ανανεωθεί, υπό τους όρους του παρόντος Κώδικα, οποτεδήποτε κατά το διάστημα ισχύος της, για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εάν συντρέχουν στο πρόσωπο του κατόχου οι λόγοι που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα.

Με τα άρθρα 110 έως 126 ενσωματώνονται στον Κώδικα, οι διατάξεις βάσει των οποίων εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με την ευρωπαϊκή οδηγία 2009/50/EK σχετικά με την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης.

Με το άρθρο 110 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων που ενσωματώνουν την Οδηγία για την «Μπλε Κάρτα».

Το άρθρο 111 περιέχει επιφύλαξη περί ευνοϊκότερων διατάξεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας ή στη βάση διμερών συμβάσεων.

Με το άρθρο 112 καθορίζονται οι προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής πολίτη τρίτης χώρας που αιτείται τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» στην Ελλάδα. Ειδικότερα, δύο είναι οι κυριότερες προϋποθέσεις που θέτει η Οδηγία για την εισδοχή πολίτη τρίτης χώρας με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης: αφενός η ύπαρξη σύμβασης εργασίας, καθώς η εισδοχή του ενδιαφερόμενου πραγματοποιείται με γνώμονα τη ζήτηση της αγοράς εργασίας, αφετέρου η κατοχή υψηλών επαγγελματικών προσόντων είτε πρόκειται για νομοθετικά κατοχυρωμένο ή μη επάγγελμα. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη δεν αποκλίνουν σημαντικά από τα κριτήρια αυτά, καθορίζοντας ένα επίπεδο το οποίο θα ήταν υπερβολικά χαμηλό για υψηλά ειδικευμένο εργαζόμενο του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της ΕΕ, όσον αφορά την αποδοχή της κενής αυτής θέσης (όταν ασκείται κινητικότητα), παρόλο που αντιστοιχεί στα προσόντα του, προβλέπεται ότι η αμοιβή του πολίτη τρίτης χώρας δεν θα πρέπει να υπολείπεται ενός κατώτατου ορίου μισθού για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης το οποίο θα προσδιορίζεται και δημοσιεύεται για το σκοπό αυτόν και το οποίο θα ισούται με 1,5 φορές το ύψος του μέσου ακαθάριστου ετήσιου μισθού στην Ελλάδα.

Το άρθρο 113 προβλέπει τη διαδικασία προσδιορισμού όγκου εισδοχής νεοεισερχόμενων μεταναστών με τις διαδικασίες για τη «Μπλε Κάρτα».

Το άρθρο 114 ρυθμίζει τα της ακολουθητέας διαδικασίας υποβολής και εξέτασης του αιτήματος απόκτησης «Μπλε Κάρτας» από τον ενδιαφερόμενο πολίτη τρίτης χώρας μετά την είσοδό του στην Ελλάδα με την προβλεπόμενη ειδική θεώρηση εισόδου για «Μπλε Κάρτα». προβλέπεται η διαδικασία, που θα ακολουθείται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη τρίτης χώρας, αφού εισέλθει στη χώρα με ειδική θεώρηση εισόδου για το σκοπό αυτό, για την υποβολή αίτησης για

χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ». Ορίζει ως υπηρεσία υποβολής, εξέτασης και έκδοσης της διοικητικής πράξης τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών (απόφαση Υπουργού Εσωτερικών), θέτει προθεσμίες για τη διεκπεραίωση των σχετικών διαδικασιών, προβλέπει το καθεστώς διαμονής (νομιμότητα) του ενδιαφερόμενου έως την έκδοση της όποιας απόφασης, απαιτεί την αιτιολόγηση των απορριπτικών αποφάσεων και περιλαμβάνει εξουσιοδοτική για έκδοση υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών.

Το άρθρο 115 προβλέπει τη διάρκεια, τον τύπο και τα δικαιώματα που ενσωματώνει η χορηγούμενη «Μπλε Κάρτα», καθώς επίσης την δυνατότητα, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις ανανέωσης της.

Στο άρθρο 116 προβλέπονται αναλυτικά οι λόγοι απόρριψης μιας αίτησης για «μπλε κάρτα». Μεταξύ των άλλων (λ.χ. να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις έκδοσής της) προβλέπεται και η απόρριψη στην περίπτωση που έχουν καλυφθεί οι προβλεπόμενες κενές θέσεις που έχουν καθοριστεί με τη διαδικασία του όγκου εισδοχής, αλλά και στην περίπτωση που ο εργοδότης έχει υποστεί κυρώσεις για αδήλωτη ή/και παράνομη απασχόληση.

Το άρθρο 117 προβλέπει τους λόγους ανάκλησης ή μη ανανέωσης χορηγηθείσας «Μπλε Κάρτας» κατ' αντιστοιχία με τους λόγους απόρριψης σχετικής αίτησης. Επισημαίνεται ότι ανεργία δεν συνιστά λόγο ανάκλησης, εκτός εάν το διάστημα της ανεργίας ξεπερνά τους 3 συναπτούς μήνες.

Το άρθρο 118 ορίζει ότι η πρόσβαση στην αγορά εργασίας περιορίζεται στην άσκηση μισθωτής εργασίας υψηλής εξειδίκευσης, ενώ η αλλαγή εργοδότη κατά την πρώτη διετία επιτρέπεται μόνο κατόπιν έγκρισης από την υπηρεσία χορήγησης της «Μπλε Κάρτας». Ειδικότερα, η εν λόγω Οδηγία θεωρεί τους υψηλά ειδικευμένους εργαζόμενους ως πλεονέκτημα για την οικονομία της ΕΕ, αλλά εκτιμά ότι τα δικαιώματά τους, σε σχέση με την εργασία πρέπει να εξαρτώνται από τη διάρκεια της διαμονής τους. Ως εκ τούτου, για τη σταδιακή ενσωμάτωση του υψηλά ειδικευμένου εργαζόμενου στην αγορά εργασίας απαιτείται από την Οδηγία, κατά τα δύο πρώτα έτη νόμιμης απασχόλησής του, να δίνεται η ανωτέρω αναφερόμενη έγκριση. Επίσης, στο ίδιο άρθρο τίθενται περιορισμοί στην πρόσβαση κατόχων «Μπλε κάρτας της ΕΕ» σε δραστηριότητες, που σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, προορίζονται μόνο για ημεδαπούς ή αφορούν άσκηση δημόσιας εξουσίας, ενώ πρόσβαση στην αγορά εργασίας εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη της αρχής της κοινοτικής προτίμησης, όπως αυτή έχει εκφραστεί στις σχετικές διατάξεις της Πράξης Προσχώρησης του 2003 και του 2005.

Στο άρθρο 119 αντιμετωπίζεται το θέμα της τυχόν προσωρινής ανεργίας του κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (έως τρεις μήνες) και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν.

Στο άρθρο 120 προσδιορίζονται οι τομείς στους οποίους ο κάτοχος «Μπλε κάρτας της ΕΕ» απολαμβάνει ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς, με σκοπό τη δημιουργία των ευνοϊκότερων δυνατών προϋποθέσεων (λ.χ. συνθήκες εργασίας, όροι αμοιβής και απόλυσης, δικαίωμα συνεταιρίζεσθαι, εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, αναγνώριση πτυχίων, κοινωνική ασφάλιση, υπηρεσίες και αγαθά κλπ.). Ειδικές παρεκκλίσεις και περιορισμοί προβλέπονται σε τομείς, για τους οποίους ορίζονται επιμέρους προϋποθέσεις σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (π.χ. υποτροφίες, οι διαδικασίες για την πρόσβαση σε στέγαση).

Με το άρθρο 121 ρυθμίζεται το δικαίωμα του κατόχου «Μπλε Κάρτας» να φέρνει μαζί του τα μέλη της οικογένειάς του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις περί οικογενειακής επανένωσης όπως ισχύουν (Ν.3386/2005 και Π.Δ.131/2006). Ειδικότερα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του υπ' αριθμ.131/2006 Προεδρικού Διατάγματος, με συγκεκριμένες παρεκκλίσεις που θεωρούνται αναγκαίες για τη δημιουργία ελκυστικού καθεστώτος για τους υψηλά ειδικευμένους εργαζόμενους τρίτων χωρών (π.χ. άμεση οικογενειακή επανένωση ακόμα και στην περίπτωση της προσωρινής διαμονής, πρόσβαση των συζύγων στην αγορά εργασίας, ταχεία έκδοση άδειας διαμονής, κá), ακολουθώντας μία διαφορετική λογική από την οδηγία για την οικογενειακή επανένωση, που αποτελεί μέσο για την προώθηση της ενσωμάτωσης των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι μπορούν εύλογα να γίνουν μόνιμα διαμένοντες.

Με το άρθρο 122 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος από τον κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ». Ορίζεται ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις της οδηγίας, με επιμέρους παρεκκλίσεις οι οποίες έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τόσο την γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων, κατόχων «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (π.χ. σώρευση διαστημάτων διαμονής σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ, κά), όσο και να στηρίξουν την κυκλική μεταναστευτική πολιτική και να περιορίσουν τις πιθανές επιπτώσεις της διαρροής εγκεφάλων (παρεκκλίσεις για τις περιόδους απουσίας από την ΕΕ). Επισημαίνεται ότι για την απαιτούμενη προηγούμενη 5ετή νόμιμη διαμονή προσμετρώνται περίοδοι διαμονής με καθεστώς «Μπλε Κάρτας» και σε άλλα κράτη της ΕΕ. Ωστόσο, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να έχει διαμείνει επί δύο τουλάχιστον συναπτά έτη αδιάλειπτα στην ελληνική επικράτεια.

Με το άρθρο 123 ρυθμίζεται το θέμα της διευκόλυνσης της κινητικότητας και του δικαιώματος διαμονής στην Ελλάδα κατόχων «Μπλε κάρτας της ΕΕ» που μετακινούνται από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, ενώ στο άρθρο 124 προσδιορίζεται και η κινητικότητα των μελών της οικογένειας που συνοδεύουν ή επανενώνονται με τον κάτοχο της «Μπλε κάρτας της ΕΕ».

Στο άρθρο 125 ορίζεται η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών ως σημείο επαφής για την ανταλλαγή πληροφοριών με τα άλλα κράτη της ΕΕ, καθώς και ως υπεύθυνη αρχή ενώπιον των οργάνων της ΕΕ.

Τα άρθρα 127 και 128 προβλέπουν εθνικού χαρακτήρα ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την λειτουργική προσαρμογή των οριζόμενων στην Οδηγία με τις οικείες διοικητικές διαδικασίες που αφορούν την είσοδο αλλοδαπών εργαζομένων στη Χώρα μας στο πλαίσιο μετάκλησής τους από Έλληνες εργοδότες.

Στο άρθρο 128 προβλέπεται η δυνατότητα των ήδη κατόχων άδειας διαμονής (ιδίως όσων έχουν άδεια διαμονής για εξαρτημένη εργασία) να αιτηθούν τη μετάβασή τους σε καθεστώς διαμονής με «Μπλε Κάρτα», εφόσον βεβαίως πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα αλλαγής σκοπού και απόκτησης «Μπλε Κάρτας» από πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι εισήλθαν και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ως στελέχη επιχειρήσεων, ως σπουδαστές, ως ερευνητές ή για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας. Η ρύθμιση είναι ιδιαίτερα σημαντική ειδικά για τους σπουδαστές, καθώς έως σήμερα ένας σπουδαστής ανώτατης εκπαίδευσης ο οποίος εισήλθε στην Ελλάδα για σπουδές δεν μπορεί να συνεχίσει να διαμένει νόμιμα στη Χώρα μετά το πέρας των σπουδών του, ακόμη και αν πρόκειται για πρόσωπο που έχει αριστεύσει, έχει μεταπτυχιακές σπουδές στη Χώρα μας και έχει προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας υψηλών προσόντων στην Ελλάδα.

Προκειμένου να ενταχθούν στην ανωτέρω διάταξη οι ενδιαφερόμενοι πολίτες τρίτων χωρών θα πρέπει να πληρούν πέραν των απαιτούμενων προϋποθέσεων και επιμέρους κριτήρια που θα καθοριστούν με κυα. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι οι υψηλές εκπαιδευτικές επιδόσεις, οι ιδιαίτερες ικανότητες και τα προσόντα των ενδιαφερομένων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών που γνωρίζουν επιπλέον την ελληνική γλώσσα και έχουν ήδη συνηθίσει να εργάζονται στο ερευνητικό περιβάλλον της χώρας μας, εφόσον πρόκειται για ερευνητές.

Με τα άρθρα 129 και 130 ρυθμίζονται ζητήματα κοινωνικής ένταξης μεταναστών

Στο άρθρο 129 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής των πολιτικών ένταξης

Η πολιτική της κοινωνικής ένταξης αποσκοπεί στην ομαλή προσαρμογή των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία και στην αναγνώριση από πλευράς της ελληνικής κοινωνίας δυνατότητας ισότιμης συμμετοχής, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας.

Οι πολίτες τρίτων χωρών κατά την διαδικασία ένταξης τους στην ελληνική κοινωνία αποκτούν δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως και οι Έλληνες πολίτες. Βασική τους υποχρέωση είναι ο σεβασμός της έννομης τάξης και των θεμελιωδών αξιών της ελληνικής κοινωνίας.

Οι πολιτικές ένταξης και οι δράσεις που εντάσσονται σε αυτές εφαρμόζονται σε όλους τους νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών και στα μέλη των οικογενειών τους στο πλαίσιο των ρυθμίσεων, για την οικογενειακή επανένωση. Επίσης, εφαρμόζονται στα παιδιά των μεταναστών, στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και στα μέλη των οικογενειών τους.

Η στρατηγική ένταξης των μεταναστών μπορεί να συνδυάζεται με δράσεις εξωτερικής πολιτικής αναπτυξιακού χαρακτήρα ως προς τις χώρες προέλευσης τους με στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών για πιθανή επιστροφή τους σε αυτές.

Στο άρθρο 130 ορίζονται οι βασικές αρχές κοινωνικής ένταξης και αναλύεται το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης το οποίο περιλαμβάνεται στην Εθνική Στρατηγική για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών

Στο άρθρο 131 ορίζεται ότι αρμόδια για το συντονισμό της Μεταναστευτικής Πολιτικής στην Ελλάδα, είναι η Επιτροπή Συντονισμού της Μεταναστευτικής Πολιτικής και της Κοινωνικής Ένταξης. Η Επιτροπή αποτελείται από τους Γενικούς Γραμματείς, με αναπληρωτές τους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές, των Υπουργείων Εσωτερικών, Εξωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υγείας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και συνέρχεται, όποτε κρίνεται τούτο απαραίτητο με πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής για ζητήματα που αφορούν στη νόμιμη μετανάστευση ή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη για ζητήματα που αφορούν ζητήματα παράνομης μετανάστευσης, ασύλου προσφύγων και δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Έργο της Επιτροπής είναι η επεξεργασία θεμάτων μετανάστευσης (νόμιμης και παράνομης) και ένταξης, με βάση την εξελικτική πορεία του φαινομένου, η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών με σκοπό το συντονισμό των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων, η παρακολούθηση του έργου τους και η εισήγηση μέτρων θεσμικού και τεχνικού χαρακτήρα στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό προς την κατεύθυνση αποτελεσματικής αντιμετώπισης των σχετικών ζητημάτων.

Στο άρθρο 132 ορίζεται ότι για τη διευκόλυνση του έργου της, η Επιτροπή επικουρείται από Επιστημονική Επιτροπή, η οποία συνέρχεται μία φορά ανά εξάμηνο, και έχει ως έργο την προετοιμασία των θεμάτων που εξετάζονται, καθώς και την εισήγηση των κατάλληλων μέτρων. Η ανωτέρω Επιστημονική Επιτροπή, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται από τεχνοκράτες, εμπειρογνώμονες και στελέχη των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος Υπουργείων. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος και η γραμματειακή της υποστήριξη καθώς και ειδικότερα λειτουργικά ζητήματα..

Στο άρθρο 133 ορίζεται το ύψος των παραβόλων που συνοδεύουν την αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής, το ύψος των τελών και παραβόλων που απαιτούνται για τη χορήγηση εθνικών θεωρήσεων εισόδου καθώς και η κατανομή των εσόδων που προέρχονται από τα εν λόγω παράβολα.

Σημαντική καινοτομία θεωρείται η είσπραξη των παραβόλων με τη διαδικασία του ηλεκτρονικού παραβόλου.

Στο άρθρο 134 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην τήρηση μητρώου πολιτών τρίτων χωρών στο πληροφορικό σύστημα καταχώρισης και επεξεργασίας στοιχείων που αφορούν τη χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση αδειών διαμονής και αποφάσεων επιστροφής πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα και την τήρηση στατιστικών στοιχείων

Στο άρθρο 135 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη σύσταση και τη λειτουργία των Επιτροπών που κρίνονται απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα .

Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστώνται πέντε Επιτροπές Μετανάστευσης, οι οποίες γνωμοδοτούν σχετικά με τη συνδρομή σε πολίτες τρίτων χωρών ιδιαίτερων και ισχυρών δεσμών με την κοινωνική ζωή της χώρας, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια διαμονής, καθώς και σε κάθε περίπτωση που παραπέμπεται σε αυτές στο πλαίσιο χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής με

απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και ειδική τριμελής Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά με την ύπαρξη προσωρινής ή μόνιμης αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης ισχυρού διαβατηρίου και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ως εξής:

Σε κάθε νομό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από τέσσερις υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενος της, ο οποίος και προεδρεύει, και από έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας. Η Επιτροπή, για να διαμορφώσει τη γνώμη της, λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του Κώδικα αυτού στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του πολίτη τρίτης χώρας.

Στο άρθρο 136 ορίζεται ότι αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα αυτού, καθώς και για το συντονισμό των συναρμόδιων φορέων, όπως και για την εκπροσώπηση της χώρας στο εξωτερικό σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για κάθε θέμα που σχετίζεται με την είσοδο, διαμονή και ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών. Είναι αυτονόητο ότι για τα θέματα της μη νόμιμης μετανάστευσης, του ασύλου, των προσφύγων και των δικαιούχων διεθνούς προστασίας είναι αρμόδιο το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Στο άρθρο 137 περιέχονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κώδικα, με βάση τις οποίες θα καθοριστούν ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην καλύτερη εφαρμογή των διατάξεών του.

Στο άρθρο 128 προβλέπεται η, μέσω προεδρικού διατάγματος, κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν στην είσοδο και διαμονή αλλοδαπών στην Ελλάδα, στις διαδικασίες επιστροφής και απομάκρυνσής τους από τη Χώρα, στα ζητήματα ασύλου και διεθνούς προστασίας, καθώς και κάθε άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά ζητήματα μεταχείρισης αλλοδαπών.

Στο άρθρο 139 περιέχονται οι μεταβατικές ρυθμίσεις του Κώδικα, οι οποίες κρίνονται ως ιδιαίτερα σημαντικές για την ομαλή μετάβαση στο νέο πλαίσιο, καθώς και για την προώθηση του στρατηγικού στόχου που εξυπηρετεί ο τρίτος άξονας που αφορά στην προώθηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος. Ιδιαίτερα σημαντικές κρίνονται οι διατάξεις της παραγράφου 11 δια των οποίων παρατείνονται οι άδειες διαμονής πολιτών τρίτων χωρών προκειμένου η μετατροπή των υπηρεσιών Αλλοδαπών και Μετανάστευσης σε υπηρεσίες μιας στάσης να συμβάλλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών τρίτων χωρών και στην αποφυγή φαινομένων κακοδιοίκησης. Επιπρόσθετα, επιλύονται ζητήματα που αφορούν στη διατήρηση της νομιμότητας πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν για μακρό χρονικό διάστημα στη χώρα και λόγω διοικητικών ή οικονομικοκοινωνικών προβλημάτων έχουν απολέσει ή κινδυνεύουν να απολέσουν το δικαίωμα διαμονής τους.

Στο άρθρο 140 αναφέρονται οι καταργούμενες και διατηρούμενες διατάξεις και στο άρθρο δεύτερο η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων του νόμου

Αθήνα 13 Φεβρουαρίου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

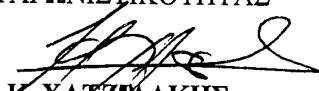
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

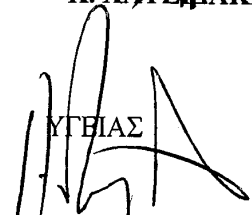
Γ. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

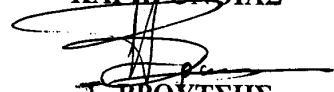
Α. ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

ΥΓΙΕΙΑΣ
Α.Σ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

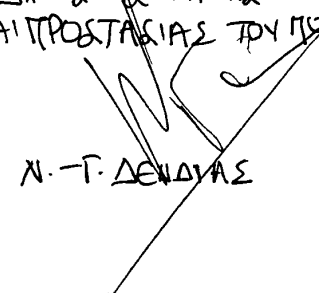

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΙΔΗΣ

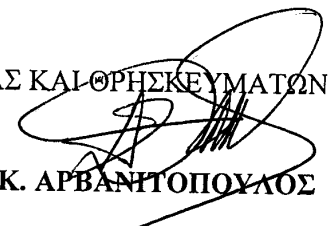
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

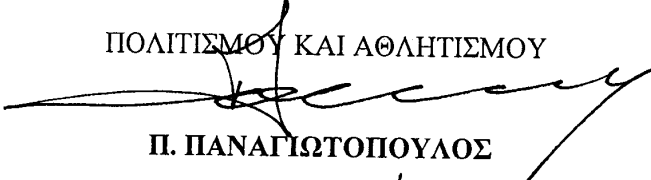
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ν.-Γ. ΔΕΛΙΔΑΚΗΣ

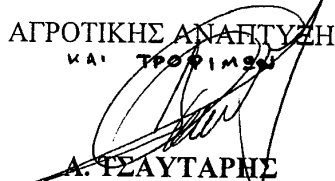
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Α. ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

Μ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ